

OTSUSED

KOMISJONI OTSUS (EL) 2021/476,

16. märts 2021,

millega kehtestatakse kõvakattetoodetele ELi ökomärgise andmise kriteeriumid

(teatavaks tehtud numbri C(2021) 1579 all)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 66/2010 ELi ökomärgise kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 8 lõiget 2,

olles pidanud nõu Euroopa Liidu ökomärgise komisjoniga

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EÜ) nr 66/2010 alusel võib ELi ökomärgise anda toodetele, mille keskkonnamõju kogu toote olelusringi jooksul on väike.
- (2) Määruses (EÜ) nr 66/2010 on sätestatud, et konkreetsed ELi ökomärgise andmise kriteeriumid kehtestatakse tooterühmade kaupa.
- (3) Komisjoni otsusega 2009/607/EÜ ⁽²⁾ kehtestati tooterühma „kõvad katted“ jaoks kriteeriumid ning asjaomased hindamis- ja kontrollinõuded. Nende kriteeriumide ja nõuete kehtivusaega pikendati komisjoni otsusega (EL) 2017/2076 ⁽³⁾ 30. juunini 2021.
- (4) Selleks et paremini kajastada kõnealuse laiendatud tooterühma turu parimaid tavasid ja võtta arvesse vahepealset innovatsiooni, on asjakohane kehtestada tooterühma „kõvakattetooted“ jaoks uued kriteeriumid.
- (5) ELi ökomärgise suhtes 30. juunil 2017 tehtud toimivuskontrolli ⁽⁴⁾ raames vaadati läbi määruse (EÜ) nr 66/2010 rakendamine ja järeldati, et ELi ökomärgise jaoks on vaja luua strateegilisem lähenemisviis, liites vajaduse korral tihedalt seotud tooterühmad.
- (6) Kooskõlas nende järeldustega ja pärast Euroopa Liidu ökomärgise komisjoniga konsulteerimist on asjakohane vaadata tooterühma „kõvad katted“ kriteeriumid läbi ja laiendada selle rühma kohaldamisala teistele sarnasel esmasel kasutuseesmärgil kasutatavatele toodetele, mis on tehtud samast materjalist ja millest turud on huvitatud.
- (7) 11. märtsil 2020 vastu võetud uues ringmajanduse tegevuskavas „Puhtama ja konkurentsivõimelisema Euroopa nimel“ ⁽⁵⁾ on sätestatud, et ELi ökomärgise kriteeriumidega hõlmatakse süsteemsemalt vastupidavuse, ringlussevõetavuse ja ringlussevõetud materjalide sisalduse nõuded.

⁽¹⁾ ELT L 27, 30.1.2010, lk 1.

⁽²⁾ Komisjoni 9. juuli 2009. aasta otsus 2009/607/EÜ, millega kehtestatakse kõvadele katetele ühenduse ökomärgise andmise ökoloogilised kriteeriumid (ELT L 208, 12.8.2009, lk 21).

⁽³⁾ Komisjoni 7. novembri 2017. aasta otsus (EL) 2017/2076, millega muudetakse otsust 2009/607/EÜ kõvadele katetele ELi ökomärgise andmise ökoloogiliste kriteeriumide kehtivusperioodi pikendamise osas (ELT L 295, 14.11.2017, lk 74).

⁽⁴⁾ Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määruse (EÜ) nr 122/2009 (organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS)) ning parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määruse (EÜ) nr 66/2010 (ELi ökomärgise kohta, COM(2017) 355 final) kohaldamise läbivaatamise kohta.

⁽⁵⁾ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Uus ringmajanduse tegevuskava. Puhtama ja konkurentsivõimelisema Euroopa nimel“ (COM(2020) 98 final).

- (8) Looduskivi- ja betoonvalmistoodete valmistamisel on märkimisväärne osa keskkonnamõjust seotud konkreetsete tarneahela osalistega, kellel ei ole praegu mingit või kuigi palju motivatsiooni ELi ökomärgise kriteeriumeid täita. Pärast ELi ökomärgise komisjoniga konsulteerimist järeldas Euroopa Komisjon, et on asjakohane võimaldada ELi ökomärgise andmist ka ettevõtete vaheliselt kaubeldavatele looduslikust kivist vahetoodetele (nt karjäärade müüdavad mõõdetatud kivid) ja betoonvalmistoodetele (nt hüdraulilised sideained, mida valmistatakse põletusahjus, või alternatiivsemendid). Samuti on siis pädevatel asutustel hindamine ja kontrollimine lihtsam, kui selliseid vahetooted ELi ökomärgise omanikele müüakse.
- (9) Pärast ELi ökomärgise komisjoniga konsulteerimist on Euroopa Komisjoni arvates asjakohane kehtestada kohustuslikud ja vabatahtlikud kriteeriumid ning punktisüsteem. Punkte antakse vabatahtlike nõuete täitmise või kohustuslikest nõuetest rangemate nõuete täitmise eest. Et toode saaks ELi ökomärgise, peab see vastama kõigile kohustuslikele nõuetele ja saama kokku miinimumpunktid.
- (10) Punktisüsteem teeb turu parima keskkonnamõjuga kõvakattetoodete jaoks ELi ökomärgise saamise paindlikumaks, toote kõige paremale keskkonnamõjule saab sellega anda suurema kaalu ning nii ärgitatakse kasutusloa omanikke keskkonnavalaseid täiustusi tegema ja ka tunnustatakse neid selle eest.
- (11) Kõvakattetoodetele ELi ökomärgise andmise kriteeriumide eesmärk on eelkõige edendada tooteid, mille keskkonnamõju nende olemusringi ajal on väiksem, mis toodetakse materjali- ja energiatõhusalt, väheste veega ja paisates õhku vähe heiteid. Võttes arvesse kliimaneutraalsuse püüdlusi ja liidu selle tootmisharu CO₂-heite vähendamist, on kehtestatud piirangud põlemisprotsessides tekkivale CO₂-heitele ning punktide andmisega motiveeritakse kasutama taastuvenergiat ja arvutama CO₂-jalajälge. Et jätkata üleminekut ringmajandusele, kehtestatakse kriteeriumidega kohustuslikud nõuded tootmisjäätmete korduskasutamisele ja ärgitatakse võimaluse korral kasutama uuesti ringlusse võetud/teisest materjali.
- (12) Tooterühma innovatsioonitsükli arvestades peaksid selle rühma ELi ökomärgise kriteeriumid ning asjaomased hindamis- ja kontrollinõuded kehtima 31. detsembrini 2028.
- (13) Õiguskindluse huvides tuleks otsus 2009/607/EÜ kehtetuks tunnistada.
- (14) Tuleks ette näha üleminekuaeg nende tootjate jaoks, kelle kõvakattetoodetele on antud ELi ökomärgis otsuses 2009/607/EÜ sätestatud kriteeriumide alusel, et neil oleks piisavalt aega viia oma tooted muudetud kriteeriumide ja nõuetega vastavusse. Kindla aja jooksul pärast käesoleva otsuse vastuvõtmist tuleks tootjatel lubada esitada taotlusi kas otsusega 2009/607/EÜ kehtestatud kriteeriumide või käesoleva otsusega kehtestatud uute kriteeriumide alusel. ELi ökomärgise kasutamise luba, mis on antud vastavalt vanas otsuses sätestatud kriteeriumidele hinnatud taotluse alusel, võib kasutada 12 kuud alates käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast.
- (15) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas määruse (EÜ) nr 66/2010 artikli 16 kohaselt asutatud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Tooterühm „kõvakattetooted“ hõlmab põranda-, sein- ja katuseplaate, plokke, tahvleid ja paneele, sillutuskive, tänava äärekive, laua- ja valamuplaate ning kõõgi töötasapindu, mis on mõeldud sise- või väliskasutuseks.
2. Tooterühm „kõvakattetooted“ ei hõlma järgmist:
 - a) tulekindel keraamika, tehniline keraamika, savitorud, keraamilised lauanõud, keraamilised iluasjad ja keraamilised sanitaartooted;

- b) müürikivid, mis on määratletud standardiseerias EN 771;
 - c) keraamilised rea- ja erikatusekivid, mis on määratletud standardis EN 1304;
 - d) raudbetoonelemendid;
 - e) kõvakattetoodete paigaldamise ja kinnitamisega seotud abitooted (nt mört, liimid, mehhaanilised kinnitused ja alusmaterjalid).
3. Kõvakattetooted peavad olema tehtud ühest järgmisest materjalist:
- a) looduslik kivi (mõõdutahutud kivi);
 - b) vaiksideainetel põhinev aglomeerkivi;
 - c) keraamiline materjal või põletatud savi;
 - d) hüdraulilistel sideainetel või alternatiivsemendil põhinev valmisbetoon või kokkupressitud muda.

Artikkel 2

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „aglomeerkivi“ – tööstustood, mis on valmistatud eri laadi ja fraktsiooniga täitematerjalist (tavaliselt saadud looduslikust kivist), mis on vahel segatud muu sobiva materjali, lisandi või vaiksideainega;
- 2) „alternatiivtsement“ – tsement, mis ei vasta standardis EN 197–1 ⁽⁶⁾ sätestatud tavatsementide koostisenoetele (sh tsemendid, milles on väga vähe portlandtsemendi klinkrit, leelisega aktiveeritavad tsemendid ja geopolümeerid, milles ei pruugi portlandtsemendi klinkrit üldse olla);
- 3) „keraamiline materjal“ – savimaterjal või muu mittemetalne anorgaaniline materjal, mida iseloomustab suur tugevus, kulumiskindlus, pikk kasutusiga, inertsus kemikaalide suhtes, mittemürgisus ning kuuma- ja tuletaluvus, mis on saavutatud hoolikalt optimeeritud isotermlise transformeerumisega põletusahjus;
- 4) „mudatellis“ – toode, millel on ühesugused ja kontrollitud omadused, mis on saadud muda staatilise või dünaamilise kokkupressimisega ja sellele järgneva kiire vormist väljavõtmisega ning mille koospüsimine nii niiskena kui ka kuivana tuleneb muda savisisaldusest, aga võidakse kasutada veel ka lisandeid;
- 5) „põletatud savi“ – peamiselt savist või savikivimitest vormimise (ekstrusioon ja/või pressimine), kuivatamise ja põletamise teel saadud materjal, mis võib aga ei pruugi sisaldada ka lisandeid;
- 6) „põrandaplaat“ – eri vahemikes standardmõõtudega lame, tavaliselt neljakandiline või ristkülikukujuline plaat, mida võidakse valmistada ekstrusiooni, vahetu vormimise või suuremast plaadist lõikamise teel ning mis üksteise kõrvale laotuna moodustavad sise- või välisruumide põranda pealmise kihi, mis jäetakse tavaliselt kasutajatele nähtavaks või millega nad kokku puutuvad;
- 7) „hüdrauliline sideaine“ – tavaline tsement või hüdrauliline lubi ehk peeneks jahvatatud anorgaaniline materjal, mis veega segatuna moodustab pasta, mis kuivanult säilitab pastas toimunud reaktsioonide ja protsesside tulemusena tugevuse ja stabiilsuse ka vee all; tavaline tsement peab kuuluma ühte standardis EN 197–1 sätestatud 27 tsemendiklassist ning hüdrauliline lubi vastama standardis EN 459–1 ⁽⁷⁾ loodusliku hüdraulilise lubja, formuleeritud lubja ja hüdraulilise lubja jaoks sätestatud nõuetele;
- 8) „tänaava äärekivi“ – eri vahemikes standardmõõtudega sirge või kõver kivi, mis võib olla pealt rihvi või kaldpinnaga ja mille peamine otstarve on eraldada samal tasandil või eri kõrgustel asuvaid pindu (nt sõidutee või kõnnitee ääres);
- 9) „köögi töötasapind“ – tööpind, mis on vormitud või suurest plaadist lõigatud ja kinnitatud mingi struktuuri külge kas mehhaaniliselt või spetsiaalse liimiga ning mida kasutatakse peamiselt toidu valmistamisel;

⁽⁶⁾ EN 197–1:2011. Tsement. Osa 1: Harilike tsementide koostis, spetsifikatsioonid ja vastavuskriteeriumid.

⁽⁷⁾ EN 459–1:2015. Ehituslubid. Osa 1: Määratlused, spetsifikatsioon ja vastavuskriteeriumid.

- 10) „looduskivitoode ja mõõtatuhutud kivi“ – looduses esinev kivi, mis on lõigatud ja viimistletud konkreetse suurusesse, millele on töötlemiskäitises antud konkreetne kuju ja pinnaomadused, kusjuures mõõtatuhutud kivi on töötlemiskäitises minev vahetoode, mis koosneb suurtest looduslikest kiviplokkidest või -plaatidest, mis on saadud karjäärist;
- 11) „sillutuskivi“ – eri vahemikes standardmõõtudega riskülikukujuline või muu korrapärase kujuga kivi, mida saab laduda korduva muustrina elastsele või jäigale katendile ja ühendada omavahel mõrdi, liimi või lukustussoontega;
- 12) „betoonvalmistood“ – betoonist toode, mis on valmistatud konkreetsete tootestandardite järgi, kasutuskohast erinevas kohas, loodusjõudude eest kaitstuna ja tööstuslikult tehases ning mida saab enne tarnimist sorteerida (sh standardi EN 13748-1:2004 ja 13748-2:2004 ⁽⁸⁾ kohased ühe- ja kahepoolsed terratsoplaadid);
- 13) „katusekivi“ – kaldus katustele mittepidevaks ladumiseks mõeldud toode;
- 14) „lauaplaat“ – laua pealmine osa, mis on valatud või suurest plaadist lõigatud ja kinnitatud laua külge kas mehhaaniliselt või spetsiaalse liimiga, mõeldud selliseks pinnaks, millele kasutajad saavad nõjatuda, mille ääres istuda, süüa, õppida või töötada, kas siseruumides või väljas ning kas kodumajapidamises või mujal;
- 15) „valamuplaat“ – pind, mis on valatud või suurest plaadist lõigatud ja kinnitatud mingi struktuuri külge kas mehhaaniliselt või spetsiaalse liimiga ning mida kasutatakse peamiselt kodudes ja mujal asuvates vannitubades või sarnastes ruumides, kus tehakse regulaarselt isikliku hügieeni toiminguid (ja kuhu lendavad pritsmed);
- 16) „seinaplaat“ – eri vahemikes standardmõõtudega õhuke, tavaliselt neljakandiline või riskülikukujuline plaat, mida võidakse valmistada ekstrusiooni, vahetu vormimise või suuremast plaadist lõikamise teel ning mis üksteise kõrvale laotuna moodustavad sise- või välisruumide seina pealmise kihi, mis on tavaliselt möödujatele nähtav või millega nad kokku puutuvad.

Artikkel 3

Et tootele saaks määruse (EÜ) nr 66/2010 alusel anda tooterühma „kövakattetooted“ hõlmava ELi ökomärgise, peab see vastama käesoleva otsuse artikli 1 kohasele tooterühma määratlusele, kriteeriumide kohustuslikele nõuetele ning saama käesoleva otsuse lisas esitatud punktidest vähemalt nõutud miinimumi.

Artikkel 4

Tooterühma „kövakattetooted“ jaoks kehtestatud ELi ökomärgise kriteeriumid ning nendega seotud hindamis- ja kontrollinõuded kehtivad 31. detsembrini 2028.

Artikkel 5

Tooterühmale „kövakattetooted“ antakse halduseesmärkidel koodnumber „021“.

Artikkel 6

Otsus 2009/607/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

⁽⁸⁾ EN 13748-1:2004: Terrazzo tiles – Part 1: Terrazzo tiles – Part 1: Terrazzo tiles for internal use (Terratsoplaadid. Osa 1: Terratsoplaadid sisekasutuseks), ja EN 13748-2:2004: Terrazzo tiles – Part 2: Terrazzo tiles for external use (Terratsoplaadid. Osa 2: Terratsoplaadid väliskasutuseks).

Artikkel 7

1. Ilma et see piiraks artikli 6 kohaldamist, tuleb enne käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäeva esitatud taotlusi saada ELi ökomärgis toodetele, mis kuuluvad otsuses 2009/607/EÜ määratletud tooterühma „kõvakattetooted“, hinnata kooskõlas otsuses 2009/607/EÜ sätestatud tingimustega.
2. Tooterühma „kõvakattetooted“ kuuluvatele toodetele ELi ökomärgise andmise taotlused, mis esitatakse kahe kuu jooksul pärast käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäeva (sh vastuvõtmise päeval), võivad olla koostatud kas käesolevas otsuses sätestatud või otsuses 2009/607/EÜ kõvakatetele sätestatud kriteeriumide alusel. Neid taotlusi hinnatakse vastavalt koostamise aluseks olnud kriteeriumidele.
3. ELi ökomärgise kasutamise luba, mis on antud vastavalt otsuses 2009/607/EÜ sätestatud kriteeriumidele hinnatud taotluse alusel, võib kasutada 12 kuud alates käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast.

Artikkel 8

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 16. märts 2021

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Virginijus SINKEVIČIUS

LISA

Kõvakattetoodetele ELi ökomärgise andmise kriteeriumid**RAAMISTIK****Kriteeriumide eesmärk**

ELi ökomärgise kriteeriumid on mõeldud turu parima keskkonnatoimega kõvakattetoodetele Kriteeriumid on seotud nende toodete olelusringi olulisima keskkonnamõjuga ja edendavad ringmajandust.

Täpsemalt on kriteeriumide eesmärk (kui asjakohane): i) edendada energiatõhusat tootmist; ii) vähendada heiteid, mis aitavad kaasa ülemaailmsele soojenemisele (CO₂), hapestumisele (SO_x ja NO_x), eutrofeerumisele (NO_x), fotokeemilise oksüdeerumise potentsiaali suurendamisele (tolm, NO_x ja LOÜd) ning mis on inimesele mürgised (tolm ja LOÜd); iii) edendada vett tõhusalt kasutavat tootmist ning iv) edendada materjalitõhusaid tooteid.

Selleks on kriteeriumidega ette nähtud:

- energia eritarbimise ülempiir (kui on võimalik kindlaks määrata võrdlusaluseid) ning energiatarbimise vähendamise kavade nõue (kui võrdlusaluseid ei ole võimalik kindlaks määrata);
- taastuvatest allikatest toodetud energia kasutamise tunnustamine ja tasustamine;
- konkreetsed CO₂, SO_x, NO_x ja tolmu õhkupaiskamise piirmäärad kütuse põletamise protsessidele;
- ohjenõuete parim tava protsessidele, mille käigus tekib tolmu mitmest allikast;
- nõuded tootmisreovee korduskasutamisele või vee eritarbimise piirmäärad, kui see on asjakohane;
- tootmisjäätmete korduskasutamise miinimumnõuded ja uuesti ringlusse võetud või teisese materjali kasutamise tasustamine, kui see on asjakohane.

Seda, kui tähtis on valida konkreetse kasutusotstarbega kõvakattetoodetele õige tõhususklass ja mõõtmed, võetakse arvesse kasutuskõlblikkuse nõuetega. Õige paigaldamise ja hoolduse tähtsust kõvakattetoodete olelusringi keskkonnamõjule võetakse arvesse kasutajateabe nõuetega.

Kuna kohaldamisalasse kuuluvate toodete materjale on palju ja erinevaid ning samuti nende tootmisprotsesse, koosnevad kõvakattetoodetele ELi ökomärgise andmise kriteeriumid nii mõlemale tooteliigile ühistest kui ka kummalegi eraldi (nendega tootmisprotsessi arvestades) sätestatud nõuetest.

ELi ökomärgise kriteeriumid kõvakattetoodetele sisaldavad nii kohustuslikke kui ka valikulisi kriteeriume. Punkte antakse kas miinimumnõuetest rangemate nõuete või valikuliste kriteeriumide täitmise eest.

Et toode saaks ELi ökomärgise, peab taotleja täitma kõik kohustuslikud nõuded ja saama kokku konkreetselt tootelt nõutavad miinimumpunktid. Kriteeriumid on järgmised.

Tabel 1

Ülevaade kohaldatavatest kriteeriumidest tooteti (mõnda pikka kriteeriumi pealkirja on lühendatud)

1. Kõigi kõvakattetoodete ühised kriteeriumid

1.1. Tööstuslike ja ehitusmaavarade kaevandamine**1.2. Piiratud kasutusega ained****1.3. LOÜ-heide****1.4. Kasutuskõlblikkus****1.5. Kasutajateave**

1.6. ELi ökomärgisel esitatav teave

1.7. Keskkonnajuhtimissüsteem (mittekohustuslik)

Materjalist ja tehnoloogiast olenevad eritingimused

2. Looduslik kivi	3. Vaiksideainetel põhinev aglomeerkivi	4. Keraamiline ja põletatud savi	5. Hüdraulilistel sideainetel või alternatiivtsementidel põhinevad betoonvalmisplokid või muldtellised
2.1. Energiatarbimine karjääris *	3.1. Energiatarbimine	4.1. Kuivatamise ja põletamisega seotud kütusekulu	5.1. Klinkritegur **
2.2. Materjalitõhusus karjääris *	3.2. Tolmuohje ja õhukvaliteet	4.2. CO ₂ -heide	5.2. CO ₂ -heide **
2.3. Vee/reovee käitlus karjääris *	3.3. Ringlusse võetud/teisese materjali kasutamine	4.3. Tootmise veetarbimine	5.3. Tolmu, NO _x -i ja SO _x -i õhkupaiskamine **
2.4. Tolmuohje karjääris *	3.4. Vaiksideaine sisaldus	4.4. Tolmu, HFi, NO _x -i ja SO _x -i õhkupaiskamine	5.4. Lähtematerjali taaskasutusse võtmine ja vastutustundlik hankimine
2.5. Töötajate ohutus ja töötingimused karjääris *	3.5. Tootmisjäätmete korduskasutamine	4.5. Heitveekäitlus	5.5. Energiatarbimine
2.6. Karjääri maastikumõju määrad * (mittekohustuslik)		4.6. Tootmisjäätmete korduskasutamine	5.6. Keskkonna seisukohast uuenduslik tootedisain (mittekohustuslik)
2.7. Energiatarbimine töötlemistehases		4.7. Glasuur ja värvained	
2.8. Vee/reovee käitlus töötlemistehases			
2.9. Tolmuohje töötlemistehases			
2.10. Töötlemistehase tootmisjäätmekorduskasutamine			
2.11. Piirkondlikult lõimitud tootmine töötlemistehases (mittekohustuslik)			

* Kohaldatav ELi ökomärgise andmisel looduskivi karjäärist pärineva mõõdetatud kivi vaheplokkidele.

** Kohaldatav ELi ökomärgise andmisel hüdrauliliste sideainete ja alternatiivtsementide vahetoodetele.

Hindamine ja kontroll. Iga kriteeriumi puhul on esitatud üksikasjalikud hindamis- ja kontrollinõuded.

Kui taotlejalt nõutakse kõnealustele kriteeriumidele vastavuse tõendamiseks kinnituste, dokumentide, analüüside, katseprotokollide või muude tõendite esitamist, võivad need pärineda taotlejalt, tema tarnija(te)lt ja/või nende tarnija(te)lt (jne).

Pädevad asutused tunnistavad eeskätt selliste asutuste väljaantud tunnistusi ja tehtud kontrolle, mis on akrediteeritud vastavalt katse- ja kalibreerimislaborite asjakohasele ühtlustatud standardile, ning selliste asutuste tehtud kontrolle, mis on akrediteeritud vastavalt tooteid, protsesse ja teenuseid sertifitseerivate asutuste asjakohasele ühtlustatud standardile.

Vajaduse korral võib kasutada ka kriteeriumides esitamata katsemeetodeid, kui taotlust hindav pädev asutus aktsepteerib nende samaväärsust.

Pädev asutus võib kriteeriumide täitmise kontrollimiseks vajaduse korral nõuda ka lisadokumente ja teha sõltumatuid kontrolle või käia kohal.

ELi ökomärgise saanud toodetega seotud tarnijate ja tootmiskohtade muutumisest tuleb teavitada pädevaid asutusi, lisades teabe, mis võimaldab kontrollida jätkuvat kriteeriumidele vastavust.

Eeltingimusena peab kõvakattetoode vastama kõigile toote turustamise riigis kohaldatavatele õiguslikele nõuetele. Taotleja peab kinnitama toote vastavust sellele nõudele.

Kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „tootmisjäägid“ – loodus- või aglomeerkivist kõvakattetoodete tootmisel tekkinud killud, lõikamisjäägid ja praak;
- 2) „tootmismuda“ – loodus- või aglomeerkivist kõvakattetoodete tootmisega seotud tolmuohje, lõikamise ja/või viimistlemise tulemusena tekkinud reovee kohapealse töötlemise tulemusena tekkinud muda;
- 3) „taastuvatest allikatest toodetud energia või taastuenergia“ – taastuvatest mittefossiilsetest allikatest pärit energia: tuule-, päikese- (soojusenergia ja fotogalvaaniline), geotermiline, ümbritseva keskkonna, loodete, lainete, muu ookeani- ja hüdroenergia ning biomassist, prügilagaasist, reoveepuhasti gaasist ja biogaasist toodetud energia.

ELi ÖKOMÄRGISE KRITERIUMID**1. KÕIGI KÕVAKATTETOODETE ÜHISED HORISONTAALSED KRITERIUMID****1.1. Tööstuslike ja ehitusmaavarade kaevandamine**

Tööstuslike ja ehitusmaavarade (lubjakivi, savi, täitematerjal, mõõdetatud kivi jne) kaevandamine ELi ökomärgisega kõvakattetoodete tootmiseks peab toimuma ainult kohtades, mille jaoks on olemas järgmised dokumendid:

- keskkonnamõju hinnang ning (kui asjakohane) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/52/EL⁽¹⁾ kohane aruanne;
- kehtiv kaevandamis luba asjaomaselt piirkondlikult või riiklikult asutuselt;
- kaevandamiskoha hilisema kordategemise kava, mis on seotud kaevandamisloaga;
- karjääri asukohta näitav kaart;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1143/2014⁽²⁾ nõuetele vastavuse kinnitus;
- nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ (elupaigad)⁽³⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/147/EÜ⁽⁴⁾ (linnud) nõuetele vastavuse kinnitus.

Mis puutub viimati mainitud punkti, siis, kui kaevandamisala asub Natura 2000 võrgustikku kuuluval alal (direktiivi 92/43/EMÜ kohased erikaitsealad ja direktiivi 2009/147/EÜ kohased erikaitsealad), tuleb kaevandamist hinnata ja kaevandamiseks tuleb saada direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 kohane luba ning arvesse tuleb võtta asjaomast ELi juhenddokumenti⁽⁵⁾.

Mis puutub viimati mainitud punkti, siis, kui kaevandamisala asub väljaspool ELi, kui materjale kaevandatakse aladelt, mis on ametlikult nimetatud erikaitseala kandidaadiks või erikaitsealaks, kuuluvad soovitus nr 16 (1989) ja Berni konventsiooni⁽⁶⁾ resolutsiooni nr 3 (1996) kohaselt Emerald-võrgustikku või asuvad riikliku õiguse kohasel kaitsealal, tuleb kaevandamist hinnata ja saada selliste sätete kohane luba, mis annavad direktiivide 92/43/EMÜ ja 2009/147/EÜ täitmise samaväärse kindluse.

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab kõnealuse nõude täitmise kohta pädeva asutuse välja antud kinnituse või pädevate asutuste antud lubade koopia ning muud nõutud kinnitused ja dokumendid.

Kaevandatud ala korrastamise kava peab sisaldama karjääri kordategemise eesmäärke, lõpliku maastiku kontseptuaalse projekti (sh korda tehtud karjääri hilisem kasutusotstarve ning tulemusliku taasrohestamise programmi ja selle tulemuste hindamise tulemusliku järelevalve programmi üksikasjad).

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/52/EL, millega muudetakse direktiivi 2011/92/EL teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta (ELT L 124, 25.4.2014, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta määrus (EL) nr 1143/2014 looduslikku tasakaalu ohustavate võõrliikide sissetoomise ja levimise ennetamise ja ohjamise kohta (ELT L 317, 4.11.2014, lk 35).

⁽³⁾ Nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.1.2010, lk 7).

⁽⁵⁾ Juhenddokument. Mitteenergeetiliste maavarade kaevandamine ja Natura 2000. Kokkuvõte. ISBN: 978-92-79-99542-2.

⁽⁶⁾ Berni konventsioon Euroopa floora ja fauna ning nende kasvu- ja elupaikade kaitse kohta. Euroopa Nõukogu. Euroopa lepingute seeria, nr 104.

Kui tööstusliku või ehitusmaavara kaevandamine on toimunud Natura 2000 võrgustikku kuuluvatel aladel (ELis) või kaitstud aladel, mis on määratud lähteriikide/eksportivate riikide siseriiklike õigusaktide alusel (väljaspool ELi), siis esitab taotleja kõnealuse nõude täitmise kohta pädevate asutuste väljastatud kinnituse või pädevate asutuste antud loa koopia.

1.2. Piiratud kasutusega ained

Kriteeriumi 1.2 iga allkriteeriumi täitmise tõendamiseks esitab taotleja loetelu kõigist kasutatavatest asjaomastest kemikaalidest ja vajalikud dokumendid (ohutuskaart ja/või kemikaalide tarnija kinnitus). Kõik kemikaalid, mida taotleja tootmise käigus kasutab, peavad olema kontrollitud.

1.2.a. Väga ohtlike ainete piirangud

Kõigi kemikaalide kohta, mida taotleja tootmise käigus tootesse paneb ja mis sisalduvad tarnijalt saadud materjalides, mis lõpptootesse lähevad, tuleb esitada tarnija kinnitus selle kohta, et tootes ei ole Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006 (⁽⁷⁾) artiklis 57 sätestatud kriteeriumidele vastavaid, artiklis 59 kirjeldatud korras tuvastatud ohtlikkusega ja väga ohtlike kandidaatainete loetellu arvatud aineid üle 0,10 massiprotsendi. Sellest nõudest erandeid ei tehta.

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab kinnituse selle kohta, et toode on tehtud sellistest tarnitud kemikaalidest ja materjalidest, mis ei sisalda ühtegi väga ohtlikku ainet üle 0,10 massiprotsendi. Kinnitusega peavad kaasas olema tootmises kasutatavate kemikaalide ohutuskaardid või kemikaalide/materjalide tarnijate vastavad kinnitused.

Loetelu ainetest, mis on liigitatud väga ohtlikuks ja kantud määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 59 kohasesse kandidaatainete loetellu, asub aadressil

http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp.

Loetelu kontrollitakse ELi ökomärgise taotluse esitamise kuupäeva seisuga.

1.2.b. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1272/2008 (⁽⁸⁾) kohaselt klassifitseeritud ainete piirangud

Toode ega selle komponendid ei tohi sisaldada üle 0,10 massiprotsendi aineid ega segusid, millele on määruse (EÜ) nr 1272/2008 kohaselt omistatud mõni järgmine ohuklass, kategooria või ohulausekood (v.a juhul, kui kehtib tabelis 2 märgitud erand):

- 1. rühma ohud: kategooria 1A või 1B kantserogeensed, mutageensed ja/või reproduktiivtoksilised ained (CMR): H340, H350, H350i, H360, H360F, H360D, H360FD, H360Fd, H360Df;
- 2. rühma ohud: 2. kategooria CMR: H341, H351, H361, H361f, H361d, H361fd, H362; 1. kategooria mürgisus veekeskkonnale: H400, H410; 1. ja 2. kategooria äge mürgisus: H300, H310, H330; 1. kategooria mürgisus sissehingamisel: H304; 1. kategooria mürgisus sihtelundi suhtes: H370, H372;
- 3. rühma ohud: 2., 3. ja 4. kategooria mürgisus veekeskkonnale: H411, H412, H413; 3. kategooria äge mürgisus: H301, H311, H331; 2. kategooria mürgisus sihtelundi suhtes: H371, H373.

(⁽⁷⁾) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaalide Agentuur ning muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93, komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

(⁽⁸⁾) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1).

Eespool kirjeldatud nõuet ei ole vaja täita selliste määruse (EÜ) nr 1272/2008 kohaselt ohtlikuks liigitatud ainete või segude kasutamisel, mida tootmise käigus keemiliselt modifitseeritakse nii, et oht kaob.

Tabel 2

Määruse (EÜ) nr 1272/2008 kohaselt klassifitseeritud ainete piirangute erandid ja erandi kohaldamise tingimused

Aine/segu liik	Millele kohaldatakse	Erandi alla kuuluvad ohuklassid, kategooriad ja ohulausekoodid	Erandi tingimused
Titaandioksiid (TiO ₂)	Kõik kohaldamisa- lasse kuuluvad materjalid	Kantseroge- enne, 2. kategooria, H351 (sissehinga- mine)	TiO ₂ -e ei ole tootesse tahtlikult lisatud, vaid see on lähtematerjalis looduslikult olemas. Lõpptoote lähtematerjalis võib TiO ₂ -sisaldus olla kuni 2,0 massiprotsenti.
Kristalliline ränidioksiid	Kõik kohaldamisa- lasse kuuluvad materjalid	Mürgisus sihtelundi suhtes (korduv kokkupuude), 1. ja 2. kategooria, H372, H373	Taotleja esitab kinnituse ohutuskaardil esitatud asjakohaste ohutu käitlemise ja doseerimise juhiste täitmise kohta või tarnija kinnituse. Lõikamine toimub tehases märgmeetodil või kuivalt, aga tolmuimuriga katte vms all. Tootega peavad kaasas olema paigaldamise ajal tehtud lõikamisest tingitud tolmu kokkupuute kohta käivad ohutusjuhised.

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab loetelu kõigist tootmises kasutatavatest kemikaalidest koos nende ohutuskaartide või kemikaali tarnija kinnitusega.

Esile tuleb tõsta kemikaalid, mis sisaldavad aineid või segusid, millele kehtivad määruse (EÜ) nr 1272/2008 kohased piirangud. Lõpptootesse jäänud kasutuspiiranguga aine või segu koguse hindamisel võetakse aluseks ligikaudne kemikaali doseerimise määr, kasutuspiiranguga aine või segu kontsentratsioon selles kemikaalis (ohutuskaardi või tarnija kinnituse põhjal) ning eeldatav sissejäävustegur 100 %.

Kuna üks luba võib hõlmata mitut toodet või võimalikku toodet, mille valmistamisel kasutatakse tootmises samu kemikaale, tuleb arvutused iga kemikaali kohta esitada vaid kõige halvema stsenaariumiga (nt kõige rohkem töödeldud pinnaga, pigmenteeritud või trükitud) toote kohta, millele ELi ökomärgist taotletakse.

100 % sissejäävusteguri eiramist või kasutuspiiranguga ohtliku aine või segu keemilist modifitseerimist tuleb kirjalikult põhjendada.

Kui kasutuspiiranguga ainet või segu on lõplikus kõvakattetootes üle 0,10 massiprotsendi, peab sellele kehtima erand ning esitada tuleb tõendid erandi tingimuste täitmise kohta.

1.3. LOÜ-heide

Lubada ei tohi pinnatöötlust formaldehüüdipõhiste vaikudega.

Loodusliku kivi, keraamika- või põletatud savi toodetega, hüdraulilistel sideainetel või alternatiivsemendi põhinevate betoonvalmistoodetega, mille pinda on töödeldud lenduvaid orgaanilisi ühendeid sisaldavate ainetega, tuleb teha katseid LOÜ-heite kindlaksmääramiseks ning see peab jääma alltoodud piirmäärade sisse.

Kasutatud pinnatöötlustest olenemata tuleb välja selgitada kõigi vaiksidesainetel põhinevate aglomeerkivitoodete LOÜ-heide, mis peab jääma alltoodud piirmäärade sisse.

	Piirmäär (28 päeva möödumisel)	Meetod
LOÜ-koguheide	300 µg/m ³	EN 16516
Formaldehüüd	10 µg/m ³	
R-väärtus	< 1	
EN 16516:2017 H lisas loetletud kategooria 1A ja 1B LOÜd (v.a formaldehüüd ja atseetaldehüüd)	1 µg/m ³ aine kohta	

Hindamine ja kontroll. Taotleja annab teada, kas lõpptootes pinda on töödeldud vaha, liimi, pinde, vaigu vms pinnatöötluste-mikaaliga, ning esitab nende ohutuskardid või tarnija kinnitused nende kemikaalide LOÜ-sisalduse kohta.

Kui LOÜ-heide on vaja kindlaks määrata katseliselt, esitab taotleja nõude täitmise kinnituse koos katseprotokolliga, milles näidatud tulemused on saadud kooskõlas standardiga EN 16516. Kui 28 päeva möödumisel katsekambris mõõdetud kontsentratsiooni piirväärtuse mitteületamist saab tõendada varem (3 ja 28 päeva vahel), võib katse varem lõpetada.

1.4. Kasutuskõlblikkus

Seda kriteeriumit ei kohaldata vahetoodetele (st mõõdutahutud kiviplakkidele, hüdraulilistele sideainetele ja alternatiivsementidele).

Taotleja peab nägema ette kvaliteedikontrolli ja -hindamise korra, mis tagab toote kasutuskõlblikkuse.

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab kriteeriumi täitmise kohta kinnituse koos järgmiste dokumentidega:

- tootmiskoha ISO 9001 kohane sertifikaat või majasisese juhtimissüsteemi kirjeldus koos kvaliteedi tagamise ja kontrolli korraga;
- tarbijakaebustega tegelemise korra täpne kirjeldus;
- Toote (toodete) CE-märgis vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 305/2011⁽⁹⁾ (v.a lauaplaadi, valamuplaadi ja kõõgi tööpinna tooted).

Asjakohasel juhul tuleb esitada lisatõendid kasutuskõlblikkuse kohta. Need peavad olema kooskõlas asjakohaste EN- või ISO standardite või samaväärsete meetoditega. Järgmisena on esitatud mittetäielik orienteeriv loetelu võimalikest asjakohastest standarditest:

- looduskivitooted: EN 1341, EN 1342, EN 1343, EN 1467, EN 1468, EN 1469, EN 12057, EN 12058 või EN 12059;
- vaiksidesainetel põhinevad aglomeerkivitooted: EN 15285, EN 15286, EN 15388 või EN 16954;
- keraamika- ja põletatud savi tooted: EN 1344, EN 13006 või EN 14411;
- hüdraulilistel sideainetel või alternatiivsemendil põhinevad betoonvalmistooted: EN 1338, EN 1339, EN 1340 või EN 13748.

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2011. aasta määrus (EL) nr 305/2011, millega sätestatakse ehitustoodete ühtlustatud turustustingimused ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 89/106/EMÜ (ELT L 88, 4.4.2011, lk 5).

1.5. Kasutajateave

Seda kriteeriumit ei kohaldata vahetoodetele (st mõõdutahutud kiviplokkidele, hüdraulilistele sideainetele ja alternatiivsementidele).

Tootega peab müümise ajal olema kaasas kasutajateave, kus on nõuanded ka selle kohta, kuidas toodet korrektselt paigaldada, hooldada ja kõrvaldada.

Toote pakendil või tootega kaasas olevas dokumentatsioonis peavad olema kontaktandmed (telefon või e-post) ning viide internetis saadavale teabele nende tarbijate jaoks, kellel on kõvakattetoote paigaldamise, hoolduse või kõrvaldamise kohta küsimusi või vaja nõu. Kätesaadavaks tuleb teha järgmine teave:

- tehnilise taseme klassi andmed, millest on näha kõvakattetoote jaoks sobiv kasutuskeskkond (nt tõmbetugevus, külmataluvus/veemavus, plekikindlus ja keemiline vastupidavus);
- kuidas aluspinda enne paigaldamist ette valmistada, millised on soovituslikud paigaldamistehnikad ning muude paigaldamisel kasutatavate materjalide (mört, tihendusained, katendid, liimid ja puhastusvahendid, mida paigaldajal vaja on) spetsifikatsioonid;
- selliste kõvakattetoodete puhul, mille pind on siseruumis või välitingimustes katteta, tavapärase puhastamise juhised ja soovituslikud puhastusvahendid; (kui asjakohane) teave harvem vajaliku hoolduse kohta (nt põrandapinna värskendamine survepesuriga, uue pindamise ja poleerimisega);
- kõvakattetoote pakendi, jääkide ja toote enda õige ringlussevõttu või keskkonna seisukohalt eelistatava kõrvaldamisviisi kohta olelusringi lõpus.

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab pädevale asutusele kriteeriumi täitmise kinnituse, suure resolutsiooniga pildi pakendist ja kasutajateabe veebiversiooni lingi.

1.6. ELi ökomärgisel esitatav teave

Kui kasutatakse vabatahtlikku tekstiväljaga märgist, peab see sisaldama kolme järgmist lauset (kui asjakohane).

Looduslikust kivist toodetel (mõõdutahutud kivi vaheplokid või lõpptooted):

- materjalitõhus tootmine;
- vähem tolmu;
- reovee taaskasutamine suletud süsteemis.

Vaiksideainetel põhinevatel aglomeerkivitoodetel:

- materjalitõhus tootmine;
- energiatõhus tootmine;
- vähem tolmu.

Keraamika- ja põletatud savi toodetel:

- materjalitõhus tootmine;
- energiatõhus ja vähe CO₂ tekitav tootmine;
- vähe tolmu ja hapestavate ühendite heidet.

Hüdraulilistel sideainetel ja alternatiivsementidel (betoonvalmistoodete või kokkupressitud muda toodete vahetooted):

- väike CO₂-heide;
- vähem tolmu;
- väike hapestavate ühendite heide.

Hüdraulilistel sideainetel või alternatiivsemendil põhinevatel betoonvalmistoodetel või muldtellistel:

- materjalitõhus tootmine;
- energiatõhus tootmine;
- kasutatud väikese keskkonnamõjuga sideainet.

Taotleja järgib ELi ökomärgise logo nõuetekohase kasutamise juhiseid, mis on esitatud aadressil

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf.

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab siinse kriteeriumi täitmise kinnituse, mida toetab suure resolutsiooniga pilt tootepakendist, millel on selgelt näha märgis, registreerimis-/loa number ning (kui asjakohane) märgisega koos esitada lubatud laused.

1.7. Keskkonnajuhtimissüsteem (mittekohustuslik)

Seda kriteeriumit kohaldatakse taotleja ELi ökomärgisega toote tootmise kohale.

Taotlejale, kellel on dokumenteeritud keskkonnajuhtimissüsteem, mis vastab ISO 14001 nõuetele ja on saanud akrediteeritud organisatsioonilt sertifikaadi, antakse 3 punkti,

või

taotlejale, kellel on dokumenteeritud keskkonnajuhtimissüsteem, mis vastab ELi keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi (EMAS) ⁽¹⁰⁾ nõuetele ja on saanud akrediteeritud organisatsioonilt sertifikaadi, antakse 5 punkti.

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab kehtiva ISO 14001 sertifikaadi või tõendid EMASi registreeringu kohta ning akrediteerinud organisatsiooni kontaktandmed.

Kui taotlejal on nii ISO 14001 kui ka EMASi kohane sertifikaat, saab ta punkte ainult EMASi eest.

⁽¹⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1221/2009 organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS) ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 761/2001 ning komisjoni otsused 2001/681/EÜ ja 2006/193/EÜ (ELT L 342, 22.12.2009, lk 1).

2. KRITERIUMID LOODUSLIKUST KIVIST TOODETE JAOKS

Punktsüsteem

ELi ökomärgist võib anda nii karjäärist tulevatele vahetoodetele (suured mõõdetatud kiviplahvud või -plahvud) kui ka looduslikust kivist lõpptoodetele, mis on valminud tehases.

Kui taotleja ei ole karjääri käitaja ja karjääri käitajale ei ole ELi ökomärgist antud, annab taotleja teada, millisest karjäärist pärineb ELi ökomärgisega looduslikust kivist toote lähtematerjal, ning esitab ka tarnearved, mis ei tohi taotluse esitamise kuupäeval olla vanemad kui aasta.

Sellisel juhul esitab taotleja kõik vajalikud karjääri käitaja kinnitused, millest on näha kõigi asjaomaste karjääriga seotud ELi ökomärgise nõuete ja muude punkte andvate nõuete täitmist.

Punktsüsteem ja ELi ökomärgisega looduskivitoodele nõutavate miinimumpunktide arv on esitatud järgmises tabelis.

Kriteeriumid, mille alusel antakse punkte	Mõõdetatud kivi vahelplahvud või -plahvud	Lõplikud töödeldud looduslikust kivist kõvakattetooted
1.7. Keskkonnajuhtimissüsteem karjääris (mittekohustuslik)	0, 3 või 5 punkti	–
1.7. Keskkonnajuhtimissüsteem tootmistehases (mittekohustuslik)	–	0, 3 või 5 punkti
2.1. Energiatarbimine karjääris	Kuni 20 punkti	Kuni 20 punkti
2.2. Materjalitõhusus karjääris	Kuni 25 punkti	Kuni 25 punkti
2.6. Karjääri maastikumõju määrad (mittekohustuslik)	Kuni 10 punkti	Kuni 10 punkti
2.7. Energiatarbimine töötlemistehases	–	Kuni 20 punkti
2.8. Vee ja reovee käitlus töötlemistehases	–	Kuni 5 punkti
2.10. Töötlemistehase tootmisjäätmete korduskasutamine	–	Kuni 10 punkti
2.11. Piirkondlikult lõimitud tootmine töötlemistehases (mittekohustuslik)	–	Kuni 5 punkti
Maksimumpunktid	60	100
ELi ökomärgise saamiseks vajalikud miinimumpunktid	30	50

Nõuded karjäärile

2.1. Energiatarbimine karjääris

Karjääri käitajal peab ette nägema energiatarbimise ja CO₂ erihte süsteemse seire, dokumenteerimise ja optimaalsele tasemele vähendamise programmi. Taotleja annab energiatarbimisest teada energiaallikate (nt elekter, diisel) ja kasutusotstarvete (hooned, valgustus, lõikeadmed, pumbad ja sõidukid) kaupa. Taotleja annab teada objekti energiatarbimisest nii kalendriaasta absoluutandmetena (kWh või MJ) kui ka tootmisspetsiifiliselt (kWh või MJ kaevandatud materjali m³ kohta või müüdnud/toodetud ja müügivalmis materjali m³ või tonni kohta).

Energia eritarbimise ja CO₂-heite vähendamise kava peab kirjeldama juba võetud või kavandatud meetmeid (nt olemasolevate seadmete tõhusam kasutamine, investeerimine tõhusamatesse seadmetesse, täiustatud transport ja logistika).

Peale selle võib alljärgneva eest anda kokku kuni 20 punkti:

- kuni 10 punkti proportsionaalselt selle eest, kui palju tarbitud energias (kütus ja elekter) pärineb taastuvatest allikatest (0 punkti 0 % taastuenergia kasutamise eest ja 10 punkti 100 % taastuenergia kasutamise eest);
- kuni 5 punkti taastuenergia ostmise viisi eest järgmiselt: erisiku pakutava energiateenuse lepingutega, mille kohaselt kasutatakse objektil või selle lähistel asuvaid taastuvaid energiaallikaid (5 punkti); äriorganisatsioonilt energia ostmise lepingutega, mille kohaselt kasutatakse objektil või selle lähistel asuvaid taastuvaid energiaallikaid (5 punkti); pikaajaste äriorganisatsioonilt energia ostmise lepingutega, mille kohaselt kasutatakse võrku ühendatud või kaugemal võrgus asuvaid taastuvaid energiaallikaid ⁽¹⁾ (4 punkti); taastuenergia sertifikaatidega ⁽²⁾ (3 punkti); taastuenergia päritolutagatiste ostmisega kogu tarbitava elektri jaoks või teenusepakkujale taastuenergia tariifi makstes ⁽³⁾ (2 punkti);
- kui on ISO 14067 kohaselt analüüsitud toote CO₂-jalajälge (3 punkti) või kui selleks on kasutatud toote keskkonnajalajälje leidmise meetodi kasvuhoonegaasidega seotud osi ⁽⁴⁾ (5 punkti).

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab karjääri energiainventuuri vähemalt ELi ökomärgise loa andmisele eelneva 12 kuu kohta ja kohustub hoidma selle ajakohase kogu loa kehtivusaja. Energiainventuuris on eristatud eri liiki kütuste tarbimine, eraldi välja toodud taastuvkütused või segakütuste taastuvatest allikatest pärinev osa. Energia eritarbimise ja CO₂-eriheite vähendamise kavas peab olema esitatud vähemalt karjääri energiatarbimise algolukord kava koostamise ajal, toodud selgelt ja koguseliselt välja eri energiatarbimisallikad ning kirjeldatud energiatarbimise vähendamise meetmeid ja nende põhjendusi; asjaomastest tulemustest tuleb aru anda iga aasta.

Taotleja esitab kehtiva elektriostulepingu andmed ja näitab ära taastuvatest energiaallikatest pärineva elektri osakaalu ostetavas koguses. Vajaduse korral esitatakse elektri tarnija kinnitus, kus on selgelt näha i) taastuenergia osakaal tarnitavas elektris, ii) kehtiva ostulepingu laad (st erisikuga sõlmitud energiateenusleping, äriorganisatsiooniga sõlmitud energiaostuleping, sõltumatu taastuenergiasertifikaat või taastuenergiatariif) ning iii) kas ostetav elekter pärineb objektil või selle lähistel asuvatest taastuvatest energiaallikatest.

Kui taotleja ostab taastuvate energiaallikate osakaalu suurendamiseks päritolutagatise sertifikaate, peab ta esitama dokumendid, mis kinnitavad, et päritolutunnistus on ostetud kooskõlas Euroopa energiasertifikaadisüsteemi põhimõtete ja tegevuseeskirjadega.

Kui punkte tahetakse saada CO₂-jalajälje analüüsi eest, peab taotleja esitama analüüsi koopia, mis peab olema kooskõlas standardiga ISO 14067 või toote keskkonnajalajälje leidmise meetodiga ning seda peab olema kontrollinud akrediteeritud kolmas pool. Jalajäljeanalüüs peab hõlmama kõiki karjääris kivi tootmisega otseselt seotud tootmisprotsesse, tootmisaegset kohapealset ja välist transportimist, haldusprotsesse (nt objektile olevate hoonete käitamine) seotud heiteid ning müüdnud toote vedu karjääri värvasse või kohalikku transpordikeskusesse (nt raudteejaam või sadam).

2.2. Materjalitõhusus karjääris

Karjääri käitaja esitab ELi ökomärgise saamise päevale eelnenud kalendriaasta või 12 kuu kohta järgmised karjääris toimunud kaevandamise ja äritegevuse andmed.

— **A:** kaevandatud materjali üldkogus (m³);

— **B:** A-st toodetud müügikõlblikud plokid (m³);

⁽¹⁾ Nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiivi (EL) 2018/2001 (taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta) (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82) artikli 15 lõikes 8.

⁽²⁾ Võttes aluseks päritolutagatise ja sõltumatu kolmas pool peab kontrollima direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 19 kohaselt lisanõuete täitmist.

⁽³⁾ Taastuvad energiaallikad avaldatakse vastavalt direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 19 lõikele 8 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta direktiivi (EL) 2019/944 (elektrienergia siseturu ühiste normide kohta ja millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL) (ELT L 158, 14.6.2019, lk 125) I lisa punktile 5.

⁽⁴⁾ https://eplca.jrc.ec.europa.eu/permalink/PEF_methodpdf.

- **C:** A-st tekkinud kaevandamisjäätmete ja kõrvalsaaduseks liigituva materjali (st plokütükid, kivid ja peenes) üldkogus, mis läheb müügiks (m³);
- **D:** A-st tekkinud kaevandamisjäätmete ja kõrvalsaaduseks liigituva materjali (st plokütükid, kivid ja peenes) üldkogus, mida kasutatakse organisatsioonis kasulikuks otstarbeks teiste materjalide asemel või mis oleks ladustatud kõrvalsaaduste ladustamise alale (m³);
- **E:** A-st tekkinud kaevandamisjäätmete üldkogus, mis paigutatakse kaevandamisjäätmete ladestamise alale või prügilasse (m³), millele lisandub A-st kaevandatud materjali kõrvalsaaduste üldkogus, mida hoiustatakse kõrvalsaaduste ladustamise alal.

Kui andmed on tonnides, tuleb need kaevandatava materjali mahumassi teguri abil kuupmeetritesse ümber arvestada.

Kaevandamistõhususe suhtarv peab olema vähemalt 0,50 ja see arvestatakse järgmiselt:

$$\text{Kaevandamistõhususe suhtarv} = \frac{B + C}{A}$$

Peale selle antakse kuni 25 punkti proportsionaalselt selle eest, kui lähedal on taotleja kaevandamistõhususe suhtarv keskkonna seisukohast parimale näitajale (1,00) (0 punkti, kui suhtarv on 0,50 ja 25 punkti, kui see on 1,00).

Hindamine ja kontroll. Karjääri käitaja esitab kinnituse, kus on kirjas A, B, C, D ja E väärtused kuupmeetrites ning kaevandamistõhususe suhtarvu arvutused.

Arvutustes tuleks eeldada, et $A - B = C + D + E$. C hulka arvestatud müüdnud materjali kohta tuleb esitada teise kohta tarnimise arved.

2.3. Vee ja reovee käitlus karjääris

Taotleja esitab kaevandamisega seotud veekasutuse kirjelduse (sh vee kokkukogumise, uuesti ringlusse võtmise ja korduskasutamise strateegiad ja meetodid).

Üldnõuded

- Karjääris peab olema võimalus koguda sademevett, et kompenseerida märgmudaga ja aurustumisega kaotatud vett.
- Karjääris peab saama sademevett juhtida drenaaživõrku, et see ei voolaks mööda tööala ega kannaks tahkeid aineid vettpidavatesse tiikidesse, millest võtavad vett lõikeseadmed, või looduslikesse vooluveekogudesse.

Nõuded juhuks, kui kasutatakse märglõikamist

- Märglõikamisseadmetele vajalik vesi tuleb panna suletud mahutisse (paak, tihendatud põhja ja külgedega tiik või vettpidavas kaljusse tehtud tiik).
- Lõikamisel kasutatud vees sisalduvad tahked ained tuleb eraldada setitamissüsteemides, sademeveekaevudes, tsüklonseparaatorites, kaldplaadiga selitites, pressfiltrites või neid kombineerides. Puhastatud vesi tuleb tagastada tihendatud põhja ja külgedega tiiki või mahutisse, kust lõikeseadmed selle uuesti kasutusse võtavad.
- Settinud muda veetustatakse, enne kui võetakse karjääris või kuskil mujal uuesti kasutusse või veetakse mujale sobivasse ladustuspaika.

Hindamine ja kontroll. Karjääri käitaja esitab selle kriteeriumi täitmise kinnituse koos dokumentidega, milles on kirjeldatud, kuidas vett karjääris kasutatakse, milline on veemajandussüsteem, kuidas toimub muda eraldamine ja kõrvaldamine ning kuhu.

2.4. Tolmuohje karjääris

Taotleja peab tõendama, et karjääris on kasutusel operatiivsed tolmuohje meetmed. Meetmed võivad olla karjääriti erinevad, aga peavad kõikjal hõlmama alljärgnevat:

- tolmu mahasurumine vee pihustamisega või tolmuimurite kasutamine koos filtreeriva tolmu koti ja/või elektrifiltriga, kui lõigatakse kuivalt, purustatakse või tehakse midagi muud, mis võib palju tolmu tekitada;
- kava, mille kohaselt paigutatakse tegevus halva ilmaga ümber, muudetakse seda või peatatakse, et hoida ära või vähendada tolmuheidet (ei kohaldata maa-alustele kaevandustele);
- tuulekaitsemeetmete kasutamine karjääris, et vähendada tuule kiirust ja seega tolmuheidet ning pinnase erosiooni (nt tuuleaiad või -tõkked, mis koosnevad ühest või mitmest reast puudest kaevandamisjäätmete hoidmise ja käitlemise ala ümber);
- suletud hoiuala märglõikamisel tekkinud ja veetustatud muda ja/või kuivlõikamisel tekkinud tolmu jaoks, kus seda/neid hoitakse kuni müügi, prügilasse saatmise või kohapealse korduskasutamiseni;
- kõige sagedamini kasutatavate teede katmine betooni või asfaldiga;
- töötajate koolitamine tolmuohje heas tavas ning piisavate isikukaitsevahendite tagamine töötajatele ja külastajatele;
- regulaarne ennetav arstlik tervisekontroll töötajatele koos sagedasema kontrolli võimalusega, et tuvastada hingamisprobleeme ja silikoosi võimalikku algust (viimast kohaldatakse ainult graniidi ja muude ränipõhiste kivimite karjääridele).

Hindamine ja kontroll. Karjääri käitaja esitab selle kriteeriumi täitmise kinnituse koos asjaomaste dokumentidega ning i) karjääris kasutatavate tolmuohjemeetmete kirjelduse ja ii) töötajate ennetava arstliku tervisekontrolli korra kirjelduse (kui asjakohane).

2.5. Töötajate ohutus ja töötingimused karjääris

Taotleja esitab karjääris kehtiva töötervishoiu ja tööohutuse poliitika kirjelduse. Selles peab olema vähemalt alljärgnev:

- kõigi karjääriga seotud riskide ja peamiste ohtude süstemaatiline analüüs;
- kava töötajate koolitamiseks karjääris tehtavates konkreetsetes tööprotseduurides;
- kõigi masinate, tööriistade, elektripaigaldiste, sõidukite, redelite, teede, treppide, ohutuspiirete jm asjaomaste seadmete kontrollimise ja hoolduse plaan;
- fikseeritud kaitsete paigaldamine masinate liikuvate osade (nt rihmad, rihmarattad, hammasrattad) ümber ja reguleeritavate kaitsete paigaldamine ketassaele;
- voolu kiire väljalülitamise võimalused elektrilistel käsitööriistadel ja hädaseiskamislülitid kogu rasketehnika juhtpaneelidel;
- karjääris hoitavate lõhkeainete ohutu ladustamine;
- asjakohased veo ja tõsteseadmed mõõdutahutud kiviplukkide ja suurte plokitükkide teisaldamiseks ja paigutamiseks;
- hädaolukorra lahendamise plaanid ja töötajate esmaabikoolitus;
- isikukaitsevahendite tagamine kõigile töötajatele ja külastajatele;
- suure mürataseme riskiga kohtade selge tähistamine.

Tagada tuleb alljärgnev töötingimustega seotu:

- tualeti, riietusruumi ja söögitoa kasutamise võimalus töötajatele ja pidev joogivee kättesaadavus;
- vastavus siseriiklikele õigusnormidele või Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) põhikonventsioonidele, olenevalt sellest, kumb on rangem;

- kõigil töötajatel on töölepingud, milles on kirjeldatud tööd, maksimaalset kohustuslikku tööaega, palka, sotsiaalkindlustusmaksid (vm õnnetusjuhtumikindlustuse maksid riikides, kus sotsiaalkindlustust ei ole), puhkust ja etteteatamistähtaega;
- täielik vastavus ELi või riiklikele töötervishoiu ja -ohutuse õigusaktidele.

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab kriteeriumi täitmise kohta kinnituse koos oma töötervishoiu ja -ohutuse poliitika koopiaga.

Juhul kui on tagatud vastavus ILO konventsioonidele, peab taotleja tagama kolmanda poole kinnituse, mida toetavad kohapealsed auditid, et karjääris on järgitud allpool määratletud ILO põhikonventsioonides sisalduvaid kohaldatavaid põhimõtteid:

ILO põhikonventsioonid

a) Lapstööjõud:

- i) vanuse alammäära konventsioon, 1973 (nr 138);
- ii) lapsele sobimatu töö konventsioon, 1999 (nr 182).

b) Sunniviisiline ja kohustuslik töö:

- i) sunniviisilise töö konventsioon, 1930 (nr 29) ja sunniviisilise töö konventsiooni 2014. aasta protokoll;
- ii) sunniviisilise töö kaotamise konventsioon, 1957 (nr 105).

c) Ühinemisvabadus ja kollektiivlääbirääkimiste õigus:

- i) ühinemisvabaduse ja organiseerumisõiguse kaitse konventsioon, 1948 (nr 87);
- ii) organiseerumisõiguse ja kollektiivlääbirääkimiste konventsioon, 1949 (nr 98).

d) Diskrimineerimine:

- i) võrdse töötasu konventsioon, 1951 (nr 100);
- ii) diskrimineerimisevastane (tööhõives ja töökohtadel) konventsioon (nr 111).

Kui karjäär ei asu liikmesriigis, on vaja kolmanda poole kinnitust (nt Fairstone'ilt või muu süsteemi alusel, milles on eeltoodutega vähemalt samaväärsed kriteeriumid).

2.6. Karjääri maastikumõju määrad (mittekohustuslik)

Karjääri käitaja esitab karjääriala kohta järgmised andmed, mille alusel saab arvutada karjääri jalajärje suhtarvu või kasuliku maakasutuse suhtarvu, võttes aluseks ala satelliitfoto, mis ei ole tehtud varem, kui ELi ökomärgise loa saamise päevale eelnenud aastal.

- **QF:** (aktiivsete) kaevandamistööde ala (m²);
- **EWDA:** kaevandamisjätmete ladustamise pindala (m²);
- **BPDA:** kõrvalsaaduste ladustamise pindala (m²);
- **TAA:** loaga kaevandamisala kogupindala (m²);
- **BA:** bioloogilise mitmekesisuse ala, i) kuhu on jooksva taastamise käigus pandud tagasi mulla pealiskihht ja taimed, taastatud märgala või loodud roostik, kasutades pärismaiseid liike, ja/või ii) kus mulla pealiskihhti ja taimi ei ole veel ära võetud ning mis ei asu karjääris, vaid isoleeritud laiguti (m²);
- **REA:** taastuvenergia ala, kus toodetakse elektrit kas päikesest, veest, tuulest või biomassist (m²).

	Karjääri jalajärje suhtarv	Maa kasuliku kasutuse suhtarv
Arvutamine	Kaevandamistõhususe suhtarv = $\frac{B + C}{A}$	Kaevandamistõhususe suhtarv = $\frac{B + C}{A}$
0 punkti lävi	0,70	0,00
5 punkti lävi	0,20	0,40

Kokku saab anda kuni 10 punkti (5 kummagi suhtarvu eest) proportsionaalselt sellega, kui lähedal on taotleja suhtarvud viie punkti lävele.

Hindamine ja kontroll. Esitada tuleb karjääri käitaja kinnitus koos tõendavate dokumentidega, nagu kaardid või satelliitfotod, kus on ära märgitud QF, EDWA, BPDA, TAA; BA ja REA koos nende hinnangulise pindalaga.

Nõuded töötlemistehasele

2.7. Energiatarbimine töötlemistehases

Taotleja peab ette nägema töötlemistehase energiatarbimise ja CO₂ eriheite süsteemse seire, dokumenteerimise ja optimaalsele tasemele vähendamise programmi. Taotleja annab energiatarbimisest teada energiaallikate (nt elekter, diiseli) ja kasutusotstarvete (hooned, valgustus, lõikeseadmed, pumbad ja sõidukid) kaupa. Taotleja annab teada objekti energiatarbimisest nii kalendriaasta absoluutandmetena (kWh või MJ) kui ka tootmisspetsiifiliselt (kWh või MJ müüdüd/toodetud ja müügivalmis materjali kuup- või ruutmeetri või tonni kohta).

Energia eritarbimise ja CO₂-eriheite vähendamise kava peab kirjeldama juba võetud või kavandatud meetmeid (nt olemasolevate seadmete tõhusam kasutamine, investeerimine tõhusamatesse seadmetesse, täiustatud transport ja logistika).

Peale selle võib alljärgneva eest anda kokku kuni 20 punkti:

- kuni 10 punkti proportsionaalselt selle eest, kui palju tarbitud energiast (kütus ja elekter) pärineb taastuvatest allikatest (0 punkti 0 % taastuvenergia kasutamise eest ja 10 punkti 100 % taastuvenergia kasutamise eest);
- kuni 5 punkti taastuvenergia ostmise viisi eest järgmiselt: eraisiku pakutava energiateenuse lepingutega, mille kohaselt kasutatakse objektil või selle lähistel asuvaid taastuvaid energiaallikaid (5 punkti); äriorganisatsioonilt energia ostmise lepingutega, mille kohaselt kasutatakse objektil või selle lähistel asuvaid taastuvaid energiaallikaid (5 punkti); pikaajaste äriorganisatsioonilt energia ostmise lepingutega, mille kohaselt kasutatakse võrku ühendatud või kaugemal võrgus asuvaid taastuvaid energiaallikaid⁽¹⁵⁾ (4 punkti); taastuvenergia sertifikaatidega⁽¹⁶⁾ (3 punkti); taastuvenergia päritolutagatiste ostmisega kogu tarbitava elektri jaoks või teenusepakkuja taastuvenergia tariifi makstes⁽¹⁷⁾ (2 punkti);
- kui on ISO 14067 kohaselt analüüsitud toote CO₂-jalajälge (3 punkti) või kui selleks on kasutatud toote keskkonnajalajälje leidmise meetodi kasvuhooonegaasidega seotud osi⁽¹⁸⁾ (5 punkti).

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab töötlemistehase energiainventuuri vähemalt ELi ökomärgise loa andmisele eelneva 12 kuu kohta ja kohustub hoidma selle ajakohase kogu loa kehtivusaja. Energiainventuuris on eristatud eri liiki kütuste tarbimine, eraldi välja toodud taastuvkütused või segakütuste taastuvatest allikatest pärinev osa. Energia eritarbimise ja CO₂-heite vähendamise kavas peab olema esitatud vähemalt töötlemistehase energia eritarbimise algolukord kava koostamise ajal, toodud selgelt ja koguseliselt välja eri allikad või energiatarbimisviisid ning kirjeldatud energia eritarbimise vähendamise meetmeid ja nende põhjendusi; asjaomastest tulemustest tuleb aru anda iga aasta.

⁽¹⁵⁾ Nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiivi (EL) 2018/2001 (taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta) (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82) artikli 15 lõikes 8.

⁽¹⁶⁾ Võttes aluseks päritolutagatise ja sõltumatu kolmas pool peab kontrollima direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 19 kohaselt lisanõuete täitmist.

⁽¹⁷⁾ Taastuvad energiaallikad avaldatakse vastavalt direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 19 lõikele 8 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta direktiivi (EL) 2019/944 (elektrienergia siseturu ühiste normide kohta ja millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL) (ELT L 158, 14.6.2019, lk 125) I lisa punktile 5.

⁽¹⁸⁾ https://eplca.jrc.ec.europa.eu/permalink/PEF_methodpdf.

Taotleja esitab kehtiva elektriostulepingu andmed ja näitab ära taastuvatest energiaallikatest pärineva elektri osakaalu ostetavas koguses. Vajaduse korral esitatakse elektri tarnija kinnitus, kus on selgelt näha i) taastuvenergia osakaal tarnitavas elektris, ii) kehtiva ostulepingu laad (st eraisikuga sõlmitud energiateenusleping, äriorganisatsiooniga sõlmitud energiaostuleping, sõltumatu taastuvenegiasertifikaat või taastuvenegiatariif) ning iii) kas ostetav elekter pärineb objektil või selle lähistel asuvatest taastuvatest energiaallikatest.

Kui taotleja ostab taastuvate energiaallikate osakaalu suurendamiseks päritolutagatise sertifikaate, peab ta esitama dokumendid, mis kinnitavad, et päritolutunnistus on ostetud kooskõlas Euroopa negiasertifikaadisüsteemi põhimõtete ja tegevuseeskirjadega.

Kui punkte tahetakse saada CO₂-jalajälje analüüsi eest, peab taotleja esitama analüüsi koopia, mis peab olema kooskõlas standardiga ISO 14067 või toote keskkonnavalajälje leidmise meetodiga ning seda peab olema kontrollinud akrediteeritud kolmas pool. Jalajäljeanalüüs peab hõlmama kõiki karjääris ja töötlemistehases kivi tootmise protsesse, tootmisagset kohapealset ja välist transportimist, haldusprotsesse (nt objektile olevate hoonete käitamine) heiteid ning müüitud toote vedu tehase värvasse või kohalikku transpordikeskusesse (nt raudteejaam või sadam).

2.8. Vee ja reovee käitlus töötlemistehases

Taotleja esitab loodusliku kivi töötlemise tehase veekasutuse kirjelduse (sh vee kokkukogumise, uuesti ringlusse võtmise ja korduskasutamise strateegiad ja meetodid).

Tahkeid aineid tuleb lõikamisest tulenevast reoveest kokku koguda kohapeal kas setitamise ja/või filtrimise teel.

Puhast reovett tuleb kohapeal hoiustada ja lõikamisel, tolmuohjes või muuks otstarbeks taaskasutada.

Peale selle antakse 5 punkti sademevee kogumise süsteemi eest, millega saab kokku koguda ja hoiustada vihmavett, mis langeb vett mitteläbilaskvatele pindadele ning mis ei saa siis voolata üle tööala ja kanda tahkeid aineid vettpeidavatesse tiikidesse, millest võtavad vett lõikeseadmed, või looduslikesse vooluveekogudesse.

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab kriteeriumi täitmise kohta kinnituse koos dokumentidega, milles on näha tehase veekasutus, reovee/vihmavee kogumise süsteem ning reovee puhastamise ja uuesti ringlusse võtmise süsteem.

2.9. Tolmuohje töötlemistehases

Taotleja peab tõendama, et töötlemistehases on kasutusel operatiivsed tolmuohje meetmed. Meetmed võivad olla tehaseti erinevad, aga peavad kõikjal hõlmama alljärgnevat:

- tolmu mahasurumine vee pihustamisega või tolmuimurite kasutamine koos filtreeriva tolmu koti ja/või elektrifiltriga, kui lõigatakse või antakse kuju kuivalt, mis võib palju tolmu tekitada;
- siseruumide põrandate regulaarne tolmust puhastamine kas pihustades pindadele vett ja lastes sel valguda kohapealsesse veepuhastussüsteemi või kasutades tolmuimurit, mis kogub kokku kuiva tolmu (kuiva tolmu pühkida ei tohi);
- suletud hoiuala märglõikamisel tekkinud ja veetustatud muda ja/või kuivlõikamisel tekkinud tolmu jaoks, kus seda/neid hoitakse kuni müügi, korduskasutamise saatmiseni, kohapealse korduskasutamiseni või prügilasse saatmiseni;
- kõige sagedamini kasutatavate teede katmine betooni või asfaldiga;
- töötajate koolitamine tolmuohje heas tavas ning piisavate isikukaitsevahendite tagamine töötajatele ja külastajatele;
- regulaarne ennetav arstlik tervisekontroll töötajatele koos sagedasema kontrolli võimalusega, et tuvastada hingamisprobleeme ja silikoosi võimalikku algust (viimast kohaldatakse ainult graniidi ja muude ränipõhiste kivimite töötlemise tehastele).

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab kriteeriumi täitmise kohta kinnituse koos järgmiste dokumentidega: i) töötlemistehases kasutatavate tolmuohjemeetmete kirjeldus ja ii) töötajate ennetava arstliku tervisekontrolli korra kirjeldus (kui asjakohane).

2.10. Töötlemistehase tootmisjäätmete korduskasutamine

Taotleja peab tegema töötlemistehase tootmisjäätmete tekkimise inventuuri. Selles peab kirjas olema, milliseid jätmeid (st tootmisjäägid ja tootmismuda) ja kui palju tekib.

Tootmisjäätmete inventuur peab hõlmama 12 kuud ning sama perioodi kohta tuleb hinnata kogutoodangu kaalu (kg või t) ja pindala (m²).

Loodusliku kivi tootmisjääkidest vähemalt 80 massiprotsenti tuleb kasutada muuks otstarbeks või ladustada müügiks.

Peale selle võib alljärgneva eest anda kokku kuni 10 punkti:

- kuni 5 punkti proportsionaalselt selle eest, kui suure osa tootmisjääkidest (maksimaalne näitaja 100 % massist) taotleja korduskasutab (80 % kasutamise eest 0 punkti ja 100 % kasutamise eest 5 punkti);
- kuni 5 punkti proportsionaalselt selle eest, kui suure osa tootmismudast (maksimaalne näitaja 100 % massist) taotleja korduskasutab (0 % kasutamise eest 0 punkti ja 100 % kasutamise eest 5 punkti).

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab töötlemistehase jäätmeinventuuri vähemalt ELi ökomärgise loa andmisele eelneva 12 kuu kohta ja kohustub seda hoidma ajakohase kogu loa kehtivusaja.

Taotleja esitab kriteeriumi kohustusliku osa täitmise kohta kinnituse koos tootmisjääkide arvutustega (kg või t). Samuti esitatakse teave selle kohta, kuhu tootmisjätmed lähevad (kas väliseks taaskasutuseks muus protsessis või prügilasse). Välise taaskasutuse ja prügilasse saatmise kohta tuleb esitada saatelehed.

2.11. Piirkondlikult lõimitud tootmine töötlemistehases (mittekohustuslik)

Seda kriteeriumit kohaldatakse karjäärivärava ja töötlemistehase värava vahelise veo pikkusele ning ainult looduskivitoodete puhul.

Kuni 5 punkti antakse proportsionaalselt selle eest, kui palju on mõõdetatud kivi plokkide kui vahetoodete karjäärist töötlemistehasesse vedamise tee 260 km-st lühem (0 punkti, kui see on $\geq$ 260 km ja 5 punkti, kui see on $\leq$ 10 km).

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab töötlemistehase aadressi ja asjaomase karjääri aadressi või asukoha. Samuti kirjeldab taotleja mõõdetatud kivi plokkide kui vahetoodete töötlemistehasesse tootmise transpordiliike.

Veomarsruut ja selle hinnanguline kogupikkus kantakse satelliitfotole, kasutades tasuta kättesaadavat vahemaa hindamise tarkvara.

3. KRITERIUMID VAIKSIDAINETEL PÕHINEVATE AGLOMEERKIVITOODETE JAOKS

Punktsüsteem

Punktsüsteem ja ELi ökomärgisega aglomeerkivitootelt nõutavate miinimumpunktide arv on esitatud järgmises tabelis.

Kriteeriumid, mille alusel antakse punkte	Aglomeerkivitooted
1.7. Keskkonnajuhtimissüsteem (mittekohustuslik)	0, 3 või 5 punkti
3.1. Energiatarbimine	Kuni 30 punkti
3.3. Ringlusse võetud/teisese materjali sisaldus	Kuni 35 punkti
3.4. Vaiksideaine sisaldus	Kuni 20 punkti
3.5. Tootmisjäätmete korduskasutamine	Kuni 10 punkti
Maksimumpunktid	100
ELi ökomärgise saamiseks vajalikud miinimumpunktid	50

3.1. Energiatarbimine

Elektri eritarbimine aglomeerkivi tootmises (sh toormaterjali doseerimine, esmane segamine, teisene segamine, vormimine ja viimistlemine) ei tohi ületada 1,1 MJ/kg.

Kui kivist lähtematerjali peenestatakse, tuleb sellega seotud elektri eritarbimisest (MJ/kg) eraldi teada anda, aga mitte liita see tootmise kogutarbimisega.

Peale selle võib alljärgneva eest anda kokku kuni 30 punkti:

- kuni 10 punkti proportsionaalselt selle eest, kui lähedal on tootmises elektri eritarbimine keskkonna seisukohast parimale näitajale (0,7 MJ/kg) (0 punkti 1,1 MJ/kg eest ja 10 punkti 0,7 MJ/kg eest);
- kuni 10 punkti proportsionaalselt selle eest, kui palju elektrit pärineb taastuvatest allikatest (0 punkti 0 % taastuenergia kasutamise eest ja 10 punkti 100 % taastuenergia kasutamise eest);
- kuni 10 punkti taastuenergia ostmise viisi eest järgmiselt: eraisiku pakutava energiateenuse lepingutega, mille kohaselt kasutatakse objektile või selle lähisel asuvaid taastuvaid energiaallikaid (10 punkti); äriorganisatsioonilt energia ostmise lepingutega, mille kohaselt kasutatakse objektile või selle lähisel asuvaid taastuvaid energiaallikaid (10 punkti); pikaajaste äriorganisatsioonilt energia ostmise lepingutega, mille kohaselt kasutatakse võrku ühendatud või kaugemal võrgus asuvaid taastuvaid energiaallikaid ⁽¹⁹⁾ (8 punkti); taastuenergia sertifikaatidega ⁽²⁰⁾ (6 punkti); taastuenergia päritolutagatiste ostmisega kogu tarbitava elektri jaoks või teenusepakkujale taastuenergia tariifi makstes ⁽²¹⁾ (4 punkti);

Hindamine ja kontroll. Elektri eritarbimist tootmises arvutatakse jagades asjaomaste tootmisetappide elektritarbimise tootismahuga (kg või m³). Esitatud andmed peavad esindama seda toodet/neid tooteid, millele ELi ökomärgist taotletakse. Kui sama taotlusega hõlmatud eri toodetel on see väärtus märkimisväärselt erinev, tuleb iga toote kohta esitada eraldi andmed. Kui andmed on kuupmeetrites, tuleb need aglomeerkivi mahumassi teguri (kg/m³) abil kilogrammidesse ümber arvestada.

⁽¹⁹⁾ Nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiivi (EL) 2018/2001 (taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta, ELT L 328, 21.12.2018, lk 82) artikli 15 lõikes 8.

⁽²⁰⁾ Võttes aluseks päritolutagatise ja sõltumatu kolmas pool peab kontrollima direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 19 kohaselt lisanõuete täitmist.

⁽²¹⁾ Taastuvad energiaallikad avaldatakse vastavalt direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 19 lõikele 8 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta direktiivi (EL) 2019/944 (elektrienergia siseturu ühiste normide kohta ja millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL) (ELT L 158, 14.6.2019, lk 125) I lisa punktile 5.

Taotleja esitab kehtiva elektriostulepingu andmed ja näitab ära taastuvatest energiaallikatest pärineva elektri osakaalu ostetavas koguses. Vajaduse korral esitatakse elektri tarnija kinnitus, kus on selgelt näha i) taastuenergia osakaal tarnitavas elektris, ii) kehtiva ostulepingu laad (st eraisikuga sõlmitud energiateenusleping, äriorganisatsiooniga sõlmitud energiaostuleping, sõltumatu taastuenergiasertifikaat või taastuenergiatariif) ning iii) kas ostetav elekter pärineb objektil või selle lähistel asuvatest taastuvatest energiaallikatest.

Kui taotleja ostab taastuvate energiaallikate osakaalu suurendamiseks päritolutagatise sertifikaate, peab ta esitama dokumendid, mis kinnitavad, et päritolutunnistus on ostetud kooskõlas Euroopa energiasertifikaadisüsteemi põhimõtete ja tegevuseeskirjadega.

3.2. Tolmuohje ja õhukvaliteet

Tööruumid, kus võidakse kokku puutuda stüreeniga, mille kontsentratsioon võib seal seire andmetel ületada 20 ppm-i (või 85 mg/m³), tuleb selgelt märgistada ja korralikult ventileerida.

Vaigusegusid doseeritakse ja segatakse suletud süsteemides.

Taotleja peab tõendama operatiivsete tolmuohje meetmete kasutamist. Meetmed võivad olla tehaseti erinevad, aga peavad kõikjal hõlmama alljärgnevat:

- tolmu mahasurumine vee pihustamisega või tolmuimurite kasutamine koos filtreeriva tolmu koti ja/või elektrifiltriga, kui lõigatakse kuivalt, purustatakse või tehakse midagi muud, mis võib palju tolmu tekitada;
- siseruumide põrandate regulaarne tolmu puhastamine kas pihustades pindadele vett ja lastes sel valguda kohapealsesse veepuhastussüsteemi või kasutades tolmuimurit, mis kogub kokku kuiva tolmu (kuiva tolmu pühkida ei tohi);
- suletud hoiuala märglõikamisel tekkinud ja veetustatud muda ja/või kuivlõikamisel tekkinud tolmu jaoks, kus seda/neid hoitakse kuni müügi, korduskasutamisega saatmiseni, kohapealse korduskasutamiseni või prügilasse saatmiseni;
- kõige sagedamini kasutatavate teede katmine betooni või asfaldiga;
- töötajate koolitamine tolmuohje heas tavas ning piisavate isikukaitsevahendite tagamine töötajatele ja külastajatele;
- regulaarne ennetav arstlik tervisekontroll töötajatele koos sagedasema kontrolli võimalusega, et tuvastada hingamisprobleeme ja silikoosi võimalikku algust (viimast kohaldatakse ainult kvartsi põhiste toodetega töötavatele tehastele).

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab kriteeriumi täitmise kohta kinnituse koos järgmiste dokumentidega: i) kirjeldus, millistes tööruumides on võimalik kokku puutuda stüreeniga ja milline on kasutatav ventilatsioonisüsteem; ii) tootmiskohas kasutatavate tolmuohjemeetmete kirjeldus ja iii) töötajate ennetava arstliku tervisekontrolli korra kirjeldus (kui asjakohane).

3.3. Ringlusse võetud/teisese materjali sisaldus

Taotleja hindab ja dokumenteerib uue algmaterjali, eri tootmisprotsessidest pärinevatest jäätmetest uuesti ringlusse võetud materjali ja eri tootmisprotsesside kõrvalsaadustest pärineva teisese materjali kättesaadavust piirkonnas. Märkida tuleb ära umbkaudne kaugus, kust dokumenteeritud lähtematerjali transporditakse.

Peale selle antakse kuni 35 punkti proportsionaalselt selle eest, kui palju ringlusse võetud/teisest materjali aglomeerkitootesse pannakse, võrrelduna keskkonna seisukohast parima näitajaga (35 massiprotsenti) (0 % eest 0 punkti ja ≥ 35 % eest 35 punkti).

Aglomeerki tootmisel tekkinud tolmu, lõikamisjäätmete ja praagi kasutamine uutes toodetes ei ole ringlussevõtt, kui neid kasutatakse samas protsessis, mis need tekitab.

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab kriteeriumi kohustusliku osa täitmise kohta kinnituse koos dokumentidega, kus on kirjas uued, uuesti ringlusse võetud ja teised materjalid ning nende kättesaadavus piirkonnas.

Ringlussevõetud või teisene materjal läheb tootes sellena arvesse ainult siis, kui see on hangitud $\leq 2,5$ korda tootmiskohast kaugemalt kui aglomeerkivi tootmiseks kasutatavad uued materjalid (nt marmor ja kvarts).

Taotleja esitab ELi ökomärgise loa andmisele eelneva 12 kuu kohta ringlussevõetud/teisese materjali bilansi ja kohustub seda arvestust pidama kogu loa kehtivusaja. Bilansis on kirjas ringlussevõetud/teisese materjali kogused (mida tõendavad saatelehed ja arved) ning väljuvad ringlussevõetud/teisese materjali kogused, mis on kõigis müüdnud või müügiavalms aglomeerkivitoodetes, mida müüakse väitega, et need sisaldavad sellist materjali (tõendina tuleb esitada ka tootekogused ja väidetavad protsendid).

Ringlussevõetud ja/või teisese materjali sisalduse väited peavad kajastama ELi ökomärgisega too(de)te tegelikku koostist partii tasandil. Üldine ringlussevõetud ja/või teisese materjali jaotamine ei ole lubatud.

Kui sama loataotlusega hõlmatud eri toodetel on see väärtus märkimisväärselt erinev, tuleb iga toote kohta esitada eraldi andmed.

3.4. Vaiksideaine sisaldus

Polüester-, epoksü- ega teisi vaike ei tohi olla üle 10 massiprotsendi valmistootest.

Peale selle saab kuni 20 punkti proportsionaalselt selle eest, kui lähedal on vaiksideaine sisaldus keskkonna seisukohast parimale näitajale (5 %) (0 punkti 10 % eest ja 20 punkti 5 % eest).

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab kriteeriumi kohustusliku osa täitmise kohta kinnituse koos vaiksideaine kasutamise arvutustega (% aglomeerkivitoote kogukaalust).

Sideainesisalduse väited peavad esindama ELi ökomärgisega too(de)te tegelikku koostist partii tasandil.

Kui sama loataotlusega hõlmatud eri toodetel on see väärtus märkimisväärselt erinev, tuleb iga toote kohta esitada eraldi andmed.

3.5. Tootmisjäätmete korduskasutamine

Taotleja peab tegema aglomeerkivide tootmise jäätmete tekkimise inventuuri. Selles peab kirjas olema, milliseid jäätmek (st tootmisjäägid ja tootmismuda) ja kui palju tekib.

Tootmisjäätmek inventuur peab hõlmama ELi ökomärgise saamise päevale eelnenud 12 kuud ning sama perioodi kohta tuleb hinnata ka kogutoodangu kaalu (kg või t) ja pindala (m²).

Vähemalt 70 % aglomeerkivitahvlite ja -plokide tootmise jääkidest (praak ja tootmismuda) tuleb kasutada muus tootmises.

Peale selle saab kuni 10 punkti proportsionaalselt selle eest, kui palju taotleja tootmisjäätmek (maksimaalne näitaja 100 % massist) korduskasutab (70 % kasutamise eest 0 punkti ja 100 % kasutamise eest 10 punkti).

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab aglomeerkivi tootmise tehase jäätmek inventuuri vähemalt ELi ökomärgise loa andmisele eelneva 12 kuu kohta ja kohustub seda hoidma ajakohase kogu loa kehtivusaja.

Taotleja esitab kriteeriumi kohustuslike osade täitmise kohta kinnituse koos tootmisel tekkinud jääkide ja muda arvutustega (kg või t). Samuti esitatakse teave selle kohta, kuhu tootmisjäätmek lähevad (kas väliseks taaskasutuseks muus protsessis või prügilasse). Välise taaskasutuse ja prügilasse saatmise kohta tuleb esitada saatelehed.

Kui tootmisliini või toote kohta ei ole võimalik eraldi andmek esitada, esitab taotleja andmek kogu tehase kohta.

4. KRITERIUMID KERAAMIKA- JA PÕLETATUD SAVI TOODETE JAOKS

Punktsüsteem

Punktsüsteem ja ELi ökomärgisega keraamika- ja põletatud savi toodetelt nõutavate miinimumpunktide arv on esitatud järgmises tabelis.

Kui taotleja kasutab keraamika- või põletatud savist too(de)te lähtematerjalina pihustuskuivatamisega valmistatavat pulbrit, esitab ta andmed selle kasutamise kohta ning esitab selle kohta ka tarnearved, mis ei tohi taotluse esitamise kuupäeval olla vanemad kui aasta. Sellisel juhul esitab taotleja kõik vajalikud pulbritootja kinnitused, millest on näha kõigi asjaomaste ELi ökomärgise nõuete ja muude punkte andvate nõuete täitmist.

Kriteeriumide 4.1 ja 4.2 puhul on keraamiliste plaatide jaoks kindlaks määratud kaks piirmäärade kogumit sõltuvalt sellest, kas ELi ökomärgise kasutamise luba kehtib piiratud arvu toodete puhul (siis tuleb esitada stabiilsed tegevusandmed tüüpilise perioodi kohta tootmistsükli jooksul) või kui luba kehtib teatava tootepere ⁽²²⁾ paljude tootevormide puhul (siis tuleb esitada aasta keskmised andmed). Aasta keskmise toodangu piirmäärad on kõrgemad, et võtta arvesse energiat, mida on vaja põletusahju temperatuuri säilitamiseks, kui tootmisliin ei tööta (nt kui muudetakse plaatide vormi) või kui see ei tööta täisvõimsusel (nt öise vahetuse või nädalavahetuste ajal).

Kriteeriumid, mille alusel antakse punkte	Keraamika- ja põletatud savi tooted
1.7. Keskkonnajuhtimissüsteem (mittekohustuslik)	0, 3 või 5 punkti
4.1. Kuivatamise ja põletamisega seotud kütusekulu	Kuni 20 punkti
4.2. CO ₂ -heide	Kuni 25 punkti
4.4. Tolmu, HFi, NO _x -i ja SO _x -i õhkupaikamine	Kuni 40 punkti
4.6. Tootmisjäätmete korduskasutamine	Kuni 10 punkti
Maksimumpunktid	100
ELi ökomärgise saamiseks vajalikud miinimumpunktid	50

4.1. Kuivatamise ja põletamisega seotud kütusekulu

Kuivatite ega põletusahjude kütusena ei tohi kasutada kivisütt, naftakoksi, kerget kütteõli ega rasket kütteõli.

Kütuseenergia eritarbimine ei tohi kuivatamisel ega põletamisel ületada alltoodud kohustuslikke piire.

	Pihustuskuivati		Kuivati ja põletusahi	
	Kohustuslik ülempiir	Keskkonna seisukohalt parim tase	Kohustuslik ülempiir	Keskkonna seisukohalt parim tase
Keraamilised plaadid: üksiktoode **	1,8 MJ pulbrikilo kohta *	1,3 MJ pulbrikilo kohta **	4,1 MJ/kg	3,2 MJ/kg
Keraamilised plaadid: tootepere ***			5,5 MJ/kg	4,3 MJ/kg
Põletatud savist sillutusivid	–	–	3,5 MJ/kg	2,1 MJ/kg

* piirmäär kehtib ainult pihustuskuivatis kasutatavale kütusele; kuivatatud pulbri kilo sisaldab ka võimalikku jääkniiskust, mida on tavaliselt 5–7 %.

** tootmistsükli jooksul tootele tüüpilistes töötingimustes mõõdetud andmed.

*** ühe aasta jooksul mõõdetud andmed, sealhulgas tootmistsüklites kasutatava kütuse võrdlustase.

(22) Kolme keraamiliste plaatide rühma käsitletakse I, II ja III klassi toodetena vastavalt standardile EN 14411.

Peale selle saab kuni 20 punkti proportsionaalselt selle eest, kui lähedal on kuivatamisel ja põletamisel kütuse erikulu keskkonna seisukohast parimale näitajale, mis on näha eeltoodud tabelis (nt põletatud savist sillutuskivide puhul: 0 punkti 3,5 MJ/kg eest ja 20 punkti $\leq 2,1$ MJ/kg eest).

Keraamiliste plaatide puhul, milles kasutatakse pihustuskuivatatud pulbrit, arvutatakse eelmise lõigu alusel kaks punktisummat: üks pihustuskuivatatud pulbri jaoks (SDP) ning teine keraamiliste plaatide põletusahju ja kuivati jaoks (KWD). Seejärel arvutatakse nende kahe punktisumma alusel üks:

$$Kütus_{punktid} = 0,35(SDP) + 0,65(KWD)$$

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab asjaomas(t)e too(de)te tootmisega seotud kütuse erikulu koos selle punktisummaks arvutamiseks. Kütuse erikulu arvutatakse jagades asjaomaste tootmiseseadmete kütusekulu (MJ) asjaomase perioodi tootmismahuga (kilogrammides).

Kui tootmisandmed on ruutmeetrites (m^2), aga vaja on esitada andmed kilogrammides, tuleb need toodete või tooteperede mahumassi teguri (kg/m^2) abil ümber arvestada.

Andmed kogu tootepere kohta peavad esindama mis tahes tootmisliini 12 kuu jooksul enne ELi ökomärgise andmise kuupäeva. Andmed konkreetsete üksiktoodete kohta peavad esindama stabiilseid tingimusi tegeliku(te) tootmisperioodi(de) jooksul.

Põletusahju ja kuivatisse jõudva kütuse maht või mass võetakse kohapealsetest näitudest ja arvutatakse ümber MJ-desse, korrutades perioodi jooksul kulunud kütuse mahu/massi (nt kg, t, l või Nm^3) sama kütuse eri- või üldise kütteväärtusega (nt MJ/kg, MJ/t, MJ/l või MJ/ Nm^3).

Kui kuivatamiseks kasutatava soojuste saamiseks viiakse kütus koostootmissüsteemi, tuleb sel perioodil toodetud elekter (mõõdetud kWh-des ja konverteeritud MJ-deks) kuivati kütusekulu näidust maha arvestada.

4.2. CO₂-heide

Kütuse põletamisega seotud CO₂-heide ja lähtematerjali dekarboniseerumisest tingitud tootmisheide ei tohi kuivatamisel ega põletamisel ületada alltoodud kohustuslikke piire.

	Pihustuskuivatamisega valmistatav pulber		Kuivati ja põletusahju *	
	Kohustuslik ülempiir	Keskkonna seisukohalt parim tase	Kohustuslik ülempiir	Keskkonna seisukohalt parim tase
Keraamilised plaadid: üksiktoode ***	84 kg CO ₂ pulbritonni kohta *	54 kg CO ₂ pulbritonni kohta *	280 kg CO ₂ /t	230 kg CO ₂ /t
Keraamilised plaadid: tootepere ****			360 kg CO ₂ /t	290 kg CO ₂ /t
Põletatud savist sillutuskivid	–	–	192 kg CO ₂ /t	129 kg CO ₂ /t

* piirmäär kehtib ainult pihustuskuivatis kasutatavale kütusele; kuivatatud pulbri kilo sisaldab ka võimalikku jääkniiskust, mida on tavaliselt 5–7 %.

** piirmäär kehtib ainult kuivatis ja põletusahjus kasutatavale kütusele ning põletusahju hinnangulisele tootmisheitele.

*** põhineb kütusekulu andmetel, mis on mõõdetud stabiilsetes töötingimustes, mis on toote suhtes tüüpilised tootmistsükli jooksul, ja eeldataval protsessiheel põletusahjus, mis tuleneb tooraine karbonaadisisaldusest.

**** põhineb ühe aasta jooksul mõõdetud kütusekulu andmetel, sealhulgas tootmistsüklites kasutatava kütuse võrdluskulul ja ahjus eeldatavalt tekkival protsessiheel, mis tuleneb tooraine karbonaadisisaldusest.

Peale selle saab kuni 25 punkti proportsionaalselt selle eest, kui lähedal on CO₂-eriheide keskkonna seisukohast parimale näitajale, mis on näha eeltoodud tabelis (nt põletatud savist sillutuskivide puhul: 0 punkti 192 kg CO₂/kg eest ja 25 punkti 129 kgCO₂/t eest).

Keraamiliste plaatide puhul, milles kasutatakse pihustuskuivatatud pulbrit (mida toodetakse kas kohapeal või mujal), arvutatakse eelmise lõigu alusel kaks punktisummat: üks pihustuskuivatatud pulbri jaoks (SDP) ning teine keraamiliste plaatide põletusahju ja kuivati jaoks (KWD). Seejärel arvutatakse nende kahe punktisumma alusel üks:

$$CO_{2\text{punktid}} = 0,35(SDP) + 0,65(KWD)$$

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab kriteeriumi kohustusliku osa täitmise kohta kinnituse koos CO₂-eriheite arvutustega vastavalt allpool kirjeldatud meetodikale.

Toodete puhul, mis pärinevad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ⁽²³⁾ kohaldamisalasse kuuluvatest käitistest, tuleb tootetooni kohta arvutatava eriheite saamiseks võtta aluseks komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/331⁽²⁴⁾ artikli 6 kohaselt kehtestatud seiremeetodikakava kohased heitemäärad ja tootmistasemed.

Direktiivi 2003/87/EÜ kohaldamisalast välja jäävatest käitistest pärinevate toodete puhul tuleb tulemused esitada kooskõlas komisjoni määrmuses (EL) nr 601/2012⁽²⁵⁾ määratletud arvutusmeetodikaga.

Eraldi käitises lähteaineks toodetud pihustuskuivatatud pulbrit sisaldavate keraamiliste toodete puhul peab taotleja esitama pulbritootja kinnituse oma aastase keskmise CO₂-eriheite kohta, mis on arvutatud viimase aruandeaasta kohta ühe eeltoodud arvutusmeetodi kohaselt.

Kõigil juhtudel tuleb CO₂-eriheidet hinnata ELi ökomärgise loaga too(de)te tasandil. CO₂-heite arvutamisel võetakse aluseks kriteeriumi 4.1 kohaselt arvutatud asjakohased kütusekulu väärtused, kasutatud kütuse(te) CO₂-mahukus ja tooraine keskmine karbonaadisisaldus.

4.3. Tootmise veetarbimine

Keraamika- või põletatud savi toodet tootev rajatis peab kas:

- omama reovee taaskasutamise suletud süsteemi, kust ei välju mingeid vedelheitmeid, või
- suutma tõendada, et selle magevee eritarbimine on järgmises tabelis esitatud kulupiiridega võrdne või väiksem.

Tooteliik	Kas pihustuskuivatamine toimub kohapeal?	Kulupiirmäär
keraamilised plaadid ja põletatud savist sillutuskivid	Jah	1,0 l/kg
	Ei	0,5 l/kg

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab kohustuslikule nõudele vastavuse kinnituse, märkides ära, kuidas on vastavus tagatud.

Kui kasutatakse vedelaid heitmeid mitteteketavat süsteemi, tuleb esitada selle ja peamiste tööparameetrite lühikirjeldus.

⁽²³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

⁽²⁴⁾ Komisjoni 19. detsembri 2018. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/331, millega määratakse kindlaks üleliidulised üleminekueeskirjad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a kohaste lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamiseks ühtlustatud viisil (ELT L 59, 27.2.2019, lk 8).

⁽²⁵⁾ Komisjoni 21. juuni 2012. aasta määrus (EL) nr 601/2012 Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ kohase kasvuhoonegaaside heite seire ja aruandluse kohta (ELT L 181, 12.7.2012, lk 30).

Kui sellist süsteemi ei ole, tuleb esitada ELi ökomärgise saamise päevale eelnenud kalendriaasta või jooksva 12 kuu kohta tootmises kasutatud vee kogukulu (l või m³) ja keraamika- või põletatud savi toodangu andmed (kg või m³).

Kui tootmisliini või toote kohta ei ole võimalik eraldi andmeid esitada, esitab taotleja andmed kogu tehase kohta.

Tualettide, köögi ja muu tootmisega otseselt mitteseotud tegevuse veekulu tuleb mõõta eraldi ja arvutustest välja jätta.

4.4. Tolmu, HFi, NO_x-i ja SO_x-i õhkupaiskamine

Meetmed, millega vähendatakse tolmuheidet „külmadest“ tolmuühikutest toimingutest keraamiliste plaatide tootmiskohas, peavad hõlmama vähemalt toorainete vastuvõtmist, segamist ja jahvatamist ning plaatide vormimist ja klaasimist/kaunistamist.

Keraamika- või põletatud savi toodete tootmisega seotud tolmu, HFi, NO_x-i ja SO_x-i õhkupaiskamine ei tohi ületada järgmises tabelis esitatud kohustuslikke piire.

Heide	Kohustuslik ülempiir	Keskonna seisukohalt parim tase	Katsemeetod	Võimalik punktide arv
Tolm (pihustuskuivati) *	90 mg/kg	–	EN 13284	–
Tolm (põletusahi)	50 mg/kg	10 mg/kg	EN 13284	Kuni 10
HF (põletusahi)	20 mg/kg	6 mg/kg	ISO 15713	Kuni 10
NO _x väljendatult NO ₂ -na (põletusahi)	250 mg/kg	170 mg/kg	EN 14792	Kuni 10
SO _x väljendatult SO ₂ -na (põletusahi)	1 300 mg/kg	750 mg/kg	EN 14791	Kuni 10

* Asjakohane ainult toodete puhul, mille tooraineks on pihustuskuivatatud pulber.

Peale selle saab kuni 40 punkti proportsionaalselt selle eest, kui lähedal on tolmu, HFi, NO_x-i ja SO_x-i-eriheidet keskkonna seisukohast parimale näitajale, mis on näha eeltoodud tabelis (nt HFi heide puhul: 0 punkti 20 mg/kg eest ja kuni 10 punkti ≤ 6 mg/kg eest).

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab kriteeriumi kohustusliku osa täitmise kohta kinnituse koos i) meetmetega, millega vähendatakse tolmuheidet „külmadest“ tolmuühikutest toimingutest ja ii) tegevuskoha andmetega (mg/Nm³), mis on väljendatud päeva keskmiste väärtuste alusel arvutatud aasta keskmisena. Andmed peavad olema saadud EN või ISO standardi kohase pideva või perioodilise seirega. Perioodilise seire korral tuleb ELi ökomärgisega too(de)te tegemise pihustuskuivati või põletusahju stabiilse töö ajal võtta vähemalt kolm proovi.

Kui tootmisandmed on ruutmeetrites (m²), aga vaja on esitada andmed kilogrammides, tuleb need toodete või tootepere mahumassi teguri (kg/m²) abil ümber arvutada.

Andmed kogu tootepere kohta peavad esindama mis tahes tootmisliini 12 kuu jooksul enne ELi ökomärgise andmise kuupäeva. Andmed konkreetsete üksiktoodete kohta peavad esindama stabiilseid tingimusi tegeliku(te) tootmisperioodi(de) jooksul.

Et saada heitgaaside seireandmetest (mg/Nm³; 18 % O₂-sisalduse juures) mg keraamilise/põletatud savist plaadi ruutmeetri kohta või mg keraamika-/põletatud savi toote kilo kohta, tuleb kasutada gaasi voolumahtu (Nm³ tooteruutmeetri või -kilo kohta). Üks Nm³ viitab ühele kuiva gaasi kuupmeetrile tavatingimustel (273 K, 101,3 kPa).

Kui tootmisliini või toote kohta ei ole võimalik eraldi andmeid esitada, esitab taotleja andmed kogu tehase kohta ja määrab heide ELi ökomärgise kohase tootmise massi alusel.

4.5. Reoveekäitlus

Keraamika- või põletatud savi toodete tootmise reovett tuleb puhastada kooskõlas ühega alljärgnevatest variantidest:

- variant 1: puhastatakse kohapeal hõljumist ja puhastatud reovesi läheb vedelheitmeteta süsteemi kaudu tagasi tootmisesse või
- variant 2: puhastatakse kohapeal hõljumist (või ei puhastata üldse) ja saadetakse kolmanda isiku käitatavasse puhastusjaama või
- variant 3: puhastatakse kohapeal hõljumist ja lastakse kohalikku vooluveekogusse.

Teise või kolmanda variandi korral peab taotleja või kolmandast isikust reoveepuhastusjaama käitaja kinnitama, et kohalikku vooluveekokku lastav lõplik puhastatud heitvesi vastab järgmistele piirmääradele.

Näitaja	Piirmäär	Katsemeetod
Hõljuvaine	40 mg/l	ISO 5667-17
Kaadmium	0,015 mg/l	ISO 8288
Plii	0,15 mg/l	ISO 8288

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab vastavuse kinnituse, kus on kirjas, millist varianti tootmiskohas kasutatakse.

Kui kasutatakse vedelaid heitmeid mitteteketavat süsteemi, tuleb esitada selle ja peamiste tööparameetrite lühikirjeldus.

Kui puhastatud või puhastamata reovesi saadetakse kolmanda poole puhastusjaama, peab jaama käitaja esitama heljumi, kaadmiumi ja plii keskmise sisalduse lõplikus puhastatud heitvees ning esitama ka katseprotokolli, milles on tabelis nimetatud standardmeetodite (või samaväärsete siselaborimeetodite) kohase iganädalase analüüsi andmed. Harvem võib proove võtta siis, kui see on tegevusloa kohaselt nii lubatud.

Kui tootmise reovett puhastatakse kohapeal ja heitvesi lastakse kohalikku vooluveekogusse, peab taotleja esitama heljumi, kaadmiumi ja plii keskmise sisalduse lõplikus puhastatud heitvees ning esitama ka katseprotokolli, milles on tabelis nimetatud standardmeetodite (või samaväärsete siselaborimeetodite) kohase iganädalase analüüsi andmed. Harvem võib proove võtta siis, kui see on tegevusloa kohaselt nii lubatud.

4.6. Tootmisjäätmete korduskasutamine

Taotleja esitab keraamika- või põletatud savi toodete tootmisest tekkinud jäätmete täieliku inventuuri. Selles peab kirjas olema, milliseid tootmisjätmeid ⁽²⁶⁾ ja kui palju tekib.

Tootmisjäätmete inventuur peab hõlmama vähemalt ELi ökomärgise saamise päevale eelnenud 12 kuud ning sama perioodi kohta tuleb hinnata kogutoodangu kaalu (kg või t) ja pindala (m²).

Keraamika- või põletatud savi toodete tootmisjäätmetest vähemalt 90 massiprotsenti tuleb kasutada uuesti kohapealses tootmises, keraamika- või põletatud savi toodete valmistamisel või muu tootmisprotsessi käigus.

Peale selle saab kuni 10 punkti proportsionaalselt selle eest, kui lähedal on tootmisjäätmete korduskasutamise protsent keskkonna seisukohalt parimale määrale (100 %) (90 % kasutamise eest 0 punkti ja 100 % kasutamise eest 10 punkti).

⁽²⁶⁾ Tootmisjäätmeks loetakse muda ja/või kuivi tahkeid jahvatamise jätmeid, toote põhiosa ja glasuuri valmistamise jätmeid; vormimisest, kuivatamisest, põletamisest, parandamisest ja pinnaviimistlusest pärinevat praaki ja/või katkist materjali ning heitkoguste vähendamise süsteemist pärinevaid jätmeid (eraldatud tolm/tuhk, gaasipesu jätmed ja kaskaadadsorbtsiooniseadmeist pärinevad jätmed).

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab kinnituse selle kriteeriumi kohustuslikele nõuetele vastavuse kohta, millele on lisatud keraamilist või põletatud savi tootva tehase jäätmeinventuur vähemalt 12 kuud enne ELi ökomärgise kasutamise loa andmist ning kogu tootmisprotsessi jääkide ja setete arvutused (kilogrammides või tonnides). Samuti kohustub ta seda hoidma ajakohase kogu loa kehtivusaja.

Ka esitatakse teave selle kohta, kuhu tootmisjäätmel lähevad (kas sisemiseks või väliseks taaskasutuseks muus protsessis või prügilasse). Välise taaskasutuse ja prügilasse saatmise kohta tuleb esitada saatelehed.

Kui tootmisliini või toote kohta ei ole võimalik eraldi andmeid esitada, esitab taotleja andmed kogu tehase kohta.

4.7. Glasuur ja värvained

Kui keraamika- või põletatud savi tooteid glasuuritakse või dekoreeritakse, peab glasuuris oleva plii kogus olema alla 0,10 massiprotsendi ja kaadmiumil samuti alla 0,10 massiprotsendi.

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab kriteeriumi kohustusliku osa täitmise kohta kinnituse koos glasuuuri või värvaine tootja asjaomase kinnituse või ohutuskartidega.

5. **HÜDRAULILISTEL SIDEAINETEL VÕI ALTERNATIIVTSEMENDIL PÕHINEVATE BETOONVALMISTOODETE VÕI MULDELLISTE KRITEERIUMID**

Punktsüsteem

ELi ökomärgise võib anda nii turule lastud hüdraulilise sideaine või alternatiivtsemendi vahetootele kui ka lõplikele kõvakattetoodele, mis on tehtud selliste sideainete või tsementide segamisel täitematerjali ja veega ning lisatöötlusel ja kuivatamisel.

Kui taotleja ei ole hüdraulilise sideaine või alternatiivtsemendi vahetoote tootja ja hüdraulilise sideaine või alternatiivtsemendi vahetootele ei ole ELi ökomärgist antud, annab taotleja teada, millist sideainet või tsementi ELi ökomärgisega kõvakattetootes kasutatakse, ning esitab ka tarnearved, mis ei tohi taotluse esitamise kuupäeval olla vanemad kui aasta.

Sellisel juhul esitab taotleja kõik vajalikud hüdraulilise sideaine või alternatiivtsemendi tootja kinnitused, millest on näha kõigi asjaomaste ELi ökomärgise nõuete ja muude punkte andvate nõuete täitmist.

Punktsüsteemid ja nõutavate miinimumpunktide arv on esitatud järgmises tabelis.

	Hüdrauliline sideaine	Alternatiivtsement	Tsemendipõhised kõvakattetooted	Lubjapõhised kõvakattetooted
1.7. Keskkonnajuhtimissüsteem hüdraulilise sideaine tootmise tehas (mittekohustuslik)	0, 3 või 5 punkti	–	–	–
1.7. Kõvakattetoote tootmise tehas keskkonnajuhtimissüsteem (mittekohustuslik)	–	–	0, 3 või 5 punkti	0, 3 või 5 punkti
5.1. Klinkritegur	Kuni 15 punkti	Kuni 15 punkti	Kuni 15 punkti	–
5.2. CO ₂ -heide	Kuni 20 punkti	Kuni 20 punkti	Kuni 20 punkti	Kuni 20 punkti
5.3. Tolmu, NO _x -i ja SO _x -i õhkupaiskamine	Kuni 15 punkti	Ei ole asjakohane või kuni 15 punkti	Kuni 15 punkti	Kuni 15 punkti
5.4. Lähtematerjali taaskasutusse võtmine ja vastutustundlik hankimine	–	–	Kuni 25 punkti	Kuni 25 punkti
5.5. Energiatarbimine	–	–	Kuni 20 punkti	Kuni 20 punkti
5.6. Keskkonna seisukohast uuenduslik tootedisain (mittekohustuslik)	–	–	Kuni 10 punkti	Kuni 15 punkti
Maksimumpunktid	55	35 või 50	110	100
ELi ökomärgise saamiseks vajalikud miinimumpunktid	27,5	17,5 või 25	55	50

5.1. Klinkritegur

Seda kriteeriumit ei kohaldata lubjapõhistele hüdraulilistele sideainetele.

Hüdraulilised tsementsideained

Taotleja või hüdraulilise tsementsideaine tarnija peab esitama klinkriteguri või vähemalt asjaomase EN 197–1 kohase märke (seda võib kasutada klinkriteguri asemel järgmises tabelis esitatud viisil).

EN 197-1 kohane märke	Eeldatav klinkritegur	EN 197-1 kohane märke	Eeldatav klinkritegur
CEM I	0,96	CEM II/A-L	0,83
CEM II/A-S	0,83	CEM II/B-L	0,68
CEM II/B-S	0,68	CEM II/A-LL	0,83
CEM II/A-D	0,88	CEM II/B-LL	0,68
CEM II/A-P	0,83	CEM II/A-M	0,80
CEM II/B-P	0,68	CEM II/B-M	0,68
CEM II/A-Q	0,83	CEM III/A	0,47
CEM II/B-Q	0,68	CEM III/B	0,25
CEM II/A-V	0,83	CEM III/C	0,09
CEM II/B-V	0,68	CEM IV/A	0,73
CEM II/A-W	0,83	CEM IV/B	0,52
CEM II/B-W	0,68	CEM V/A	0,72
CEM II/A-T	0,83	CEM V/B	0,57
CEM II/B-T	0,68		

Kuni 15 punkti saab proportsionaalselt selle eest, kui lähedal on hüdraulilise tsementsideaine klinkritegur keskkonna seisukohast parimale näitajale (0,60) (0 punkti klinkriteguri $\geq 0,90$ eest ja 15 punkti $\leq 0,60$ eest).

Alternatiivtsemendid

Kuni 15 punkti proportsionaalselt selle eest, kui lähedal on tsemendi klinkritegur keskkonna seisukohast parimale näitajale (0,00) (0 punkti 0,30 eest ja 15 punkti 0,00 eest).

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab tarnitava hüdraulilise sideaine klinkriteguri või standardi EN 197–1 tabeli 1 kohase märke.

Kui kõvakattetootes kasutatakse mitut hüdraulilist sideainet või alternatiivtsementi (nt kahekihilistes terratsoplaatides), arvutab taotleja kummagi hüdraulilise sideaine või alternatiivtsemendi punktid eraldi ja seejärel nende kasutamise omavahelise suhte alusel kaalutud keskmised kogupunktid.

5.2. CO₂-heide

Portlandtsemendiklinkri, lubja või alternatiivtsemendi tootmisega seotud CO₂-heide ei tohi ületada järgmises tabelis esitatud kohustuslikke piire. Järgida tuleb ka tabelis esitatud arvutusmeetodit.

Tooteliik	Kohustuslik ülempiir	Keskkonna seisukohalt parim tase	CO ₂ arvutamise meetod
Hall portlandtsemendiklinker	816 kg CO ₂ klinkritonni kohta	751 kg CO ₂ klinkritonni kohta	Vastavalt delegeeritud määrusele (EL) 2019/331 või määrusele (EL) nr 601/2012 (nagu asjakohane)
Lubi	1 028 kg CO ₂ hüdraulilise lubja tonni kohta	775 kg CO ₂ hüdraulilise lubja tonni kohta	
Valge portlandtsemendiklinker	1 063 kg CO ₂ klinkritonni kohta	835 kg CO ₂ klinkritonni kohta	
Alternatiivtsemendid	571 kg CO ₂ tsemenditonni kohta	526 kg CO ₂ tsemenditonni kohta	ISO 14067 kohane süsiniku jalajälg olulusringi etappide A1–A3 kohta

Peale selle saab kuni 20 punkti proportsionaalselt selle eest, kui lähedal on CO₂-heide keskkonna seisukohast parimale näitajale, mis on näha eeltoodud tabelis (nt halli portlandtsemendiklinkri puhul: 0 punkti, kui see on 816 kg CO₂ klinkritonni kohta, ja 20 punkti, kui 751 kg CO₂ klinkritonni kohta).

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab kriteeriumi kohustusliku osa täitmise kohta kinnituse koos CO₂-eriheite arvutustega vastavalt eeltoodud tabelis kirjeldatud meetodikale.

Toodete puhul, mis pärinevad direktiivi 2003/87/EÜ kohaldamisalasse kuuluvatest käitistest, tuleb tootetoni kohta arvutatava eriheite saamiseks võtta aluseks delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 6 kohaselt kehtestatud seiremetoodikava kohased heitemäärad ja tootmistasemed.

Direktiivi 2003/87/EÜ kohaldamisalast välja jäävatest käitistest pärinevate toodete puhul tuleb tulemused esitada kooskõlas määruses (EL) nr 601/2012 määratletud arvutusmetoodikaga.

Kõigil juhtudel tuleb CO₂-eriheidet hinnata ELi ökomärgise loaga too(de)te tasandil. Kui käitises toodetakse mitut liiki tooteid, võetakse aluseks tegelikult taotlusega hõlmatud toote tootmisliini ja -protsessi andmeid (kuivõrd see on võimalik). Kui heitmed tulenevad mitme toote tootmisest samas käitises, jaotatakse heitkogused massi alusel.

Kui kasutatakse alternatiivtsementi, peab taotleja esitama CO₂-jalajälje analüüsi koopia, mis peab olema kooskõlas standardiga ISO 14067 ning seda peab olema kontrollinud akrediteeritud kolmas pool. Jalajäljeanalüüs peab hõlmama kõigi peamiste kasutatud lähtematerjalide ja kõigi keemiliste aktivaatorite tootmist olulusringi etappides A1–A3. Kui materjali tootjatelt konkreetseid andmeid ei saa, tuleb kasutada olulusringi andmiku andmebaasist võetud üldisi heitekoefitsiente.

Kui kõvakattetootes kasutatakse mitut hüdraulilist sideainet või alternatiivtsementi (nt kahekihilistes terratsoplaatides), arvutab taotleja kummagi hüdraulilise sideaine või alternatiivtsemendi punktid eraldi ja seejärel nende kasutamise omavahelise suhte alusel kaalutud keskmised kogupunktid.

5.3. Tolmu, NO_x-i ja SO_x-i õhkupaiskamine

Seda kriteeriumi kohaldatakse hüdrauliliste sideainete suhtes, kuid mitte alternatiivsete tsementide suhtes, kui nende klinkrisisaldus on ≤ 30 massiprotsenti.

Tsemendi- või lubjapõletusahju tolmu, HFi, NO_x-i ja SO_x-i eriheide ei tohi ületada järgmises tabelis esitatud kohustuslikke piire.

Näitaja	Kohustuslikud eriheite piirnormid	Keskkonna seisukohalt parim tase	Katsemee- tod	Võimalik punktide arv
Tolm	≤ 34,5 g klinkri- või hüdraulilise lubja tonni kohta	≤ 11,5 g klinkri- või hüdraulilise lubja tonni kohta	EN 13284	Kuni 5
NO _x (NO ₂ -na)	≤ 1 472 g klinkri- või hüdraulilise lubja tonni kohta	≤ 920 g klinkri- või hüdraulilise lubja tonni kohta	EN 14791	Kuni 5
SO _x (SO ₂ -na)	≤ 460 g klinkri- või hüdraulilise lubja tonni kohta	≤ 115 g klinkri- või hüdraulilise lubja tonni kohta	EN 14792	Kuni 5

Peale selle saab kuni 15 punkti proportsionaalselt selle eest, kui lähedal on tegelik tolmu, NO_x-i ja SO_x-i-eriheide (väljendatuna grammides klinkri või hüdraulilise lubjatonni kohta) keskkonna seisukohast parimale näitajale, mis on näha eeltoodud tabelis (nt 0 punkti, kui tolmuheide on 34,5 g klinkritonni kohta, ja 5 punkti, kui see on 11,5).

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab kriteeriumi kohustusliku osa täitmise kohta kinnituse koos tegevuskoha tsemendi- või lubjapõletusahju heiteandmetega (mg/Nm³), mis on väljendatud päeva keskmiste väärtuste alusel arvutatud aasta keskmisena. Andmed peavad olema saadud EN või ISO standardi kohase pideva seirega.

Et saada heitgaaside seireandmetest (mg/Nm³; 10 % O₂-sisalduse juures) grammi klinkritonni kohta, tuleb kasutada põletusahju gaasi voolumahtu (Nm³ klinkritonni kohta). Tsemendipõletusahjude gaasi erivoolumahud on tavaliselt 1 700 – 2 500 Nm³ klinkritonni kohta. Samuti peab tsemenditootja tolmu-, NO_x- ja SO_x-heite arvutustes selgelt välja tooma õhu erivoolukiiruse. Üks Nm³ viitab ühele kuiva gaasi kuupmeetrile tavatingimustel (273 K, 101,3 kPa).

Et saada heitgaaside seireandmetest (mg/Nm³; 11 % O₂-sisalduse juures) grammi lubjatonni kohta, tuleb kasutada põletusahju gaasi erivoolumahtu (Nm³ lubjatonni kohta). Lubjapõletusahjude gaasi erivoolumahud on tavaliselt 3 000 – 5 000 Nm³ lubjatonni kohta (oleneb ahjutüübist). Lubjatootja peab tolmu-, NO_x- ja SO_x-heite arvutustes selgelt välja tooma õhu erivoolukiiruse. Üks Nm³ viitab ühele kuiva gaasi kuupmeetrile tavatingimustel (273 K, 101,3 kPa).

Pideva tootmise korral peavad andmed kajastama ELi ökomärgise kasutamise loa saamise päevale eelnenud 12 kuud. Lühema tootmise korral, tuleb esitada andmed tegeliku tootmisperioodi kohta ja tootmiskoha andmed peavad kajastama vähemalt 80 % tootmisest.

Kui tootmisliini või toote kohta ei ole võimalik eraldi andmeid esitada, esitab taotleja andmed kogu tehase kohta.

Kui ELi ökomärgisega kõvakattetootes kasutatakse mitut hüdraulilist sideainet (nt kahekihilistes terratsoplaadides), arvutab taotleja iga hüdraulilise sideaine punktid eraldi nagu see oleks ainuke kasutatud sideaine ja seejärel ELi ökomärgisega kõvakattetootes kasutatava iga hüdraulilise sideaine omavahelise suhte alusel kaalutud keskmised kogupunktid.

5.4. Lähtematerjali taaskasutusse võtmine ja vastutustundlik hankimine

Taotleja hindab ja dokumenteerib uue algmaterjali, eri tootmisprotsessidest pärinevatest jäätmetest uuesti ringlusse võetud materjali ja eri tootmisprotsesside kõrvalsaadustest pärineva teisese materjali kättesaadavust piirkonnas. Märkida tuleb ära umbkaudne kaugus, kust dokumenteeritud lähtematerjali transporditakse.

Taotleja peab kogu tagastatud või praagiks läinud tsemendisegumi jaoks ette nägema korra, mille kohaselt:

- see kasutatakse ära uute tsemendisegumite tegemiseks enne, kui tagastatud või praaktsement kivistub, või
- see kasutatakse kivilenult täitematerjalina uutest segumites või
- kolmas pool võtab selle enne või pärast kõvastumist lepingu alusel uuesti ringlusse.

Peale selle võib lähtematerjali hankimise eest anda kokku kuni 25 punkti järgmiselt:

	Tsemendipõhised tooted	Lubja- või alternatiivtsemendipõhised tooted
Ringlusse võetud või teisese materjali sisaldus kuni 30 %	Kuni 20 punkti	Kuni 25 punkti
Vastutustundlikult hangitud uue täitematerjali sisaldus kuni 100 %	Kuni 5 punkti	Kuni 5 punkti
Vastutustundlikult hangitud tsement	5 punkti	—

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab kriteeriumi kohustusliku osa täitmise kohta kinnituse koos dokumentidega, kus on kirjas, kui kaugelt võimalikku uut, uuesti ringlusse võetud ja teisest materjali transportitakse. Teine võimalus tõendada selle kriteeriumi kohustuslikule osale vastavust on esitada hõbe-, kuld-, või platinumsertifikaat, mille on taotlejale andnud Betooni Jätkusuutlikkuse Nõukogu (CSC) oma tehnilise käsiraamatu versiooni 2.0 alusel.

Ringlussevõetud või teisene materjal läheb tootes sellena arvesse ainult siis, kui see on hangitud $\leq 2,5$ korda tootmiskohast kaugemalt kui betoonelementide tootmiseks kasutatavad uued materjalid (nt jäme ja peen täitematerjal ning täiendav tsementne materjal). Betoonelementide tootmisel tekkinud tolmu ja praagi kasutamine uutes toodetes ei ole ringlussevõtt, kui neid kasutatakse samas protsessis, mis need tekitab.

Vastutustundlikult hangitud materjalid peavad olema sertifitseeritud Betooni Jätkusuutlikkuse Nõukogu või samaväärse kolmanda isiku sertifitseerimissüsteemi poolt.

Taotleja esitab ELi ökomärgise loa andmisele eelneva 12 kuu kohta ringlussevõetud/teisese ja vastutustundlikult hangitud materjali bilansi. Samuti kohustub ta seda hoidma ajakohase kogu loa kehtivusaja. Bilansis on kirjas ringlussevõetud/teisese ja vastutustundlikult hangitud materjali kogused (mida tõendavad saatelehed ja arved) ning väljuvad ringlussevõetud/teisese ja vastutustundlikult hangitud materjali kogused, mis on kõigis müüdüd või müügivalmis betoonelementides, mida müüakse väitega, et need sisaldavad sellist materjali (tõendina tuleb esitada ka tootekogused ja väidetavad protsendid).

Kuna betoonelemente tehakse segumite kaupa, peavad nende ringlussevõetud/teisese materjali sisalduse ning vastutustundlikult hangitud hüdraulilise sideaine, alternatiivtsemendi või täitematerjali kasutamise väited käima konkreetse segumi koostise kohta. Ringlussevõetud/teisese/vastutustundlikult hangitud materjali mõtteline jaotamine ei ole lubatud.

Kui tootmisandmed on kuupmeetrites, aga vaja on esitada andmed kilogrammides või vastupidi, tuleb need asjaomase materjali mahumassi teguri abil ümber arvestada.

5.5. Energiatarbimine

Taotleja peab ette nägema betoonvalmistoodete tehase energiatarbimise ja CO₂-heite süsteemse seire, dokumenteerimise ja optimaalsele tasemele vähendamise programmi. Taotleja annab energiatarbimisest teada energiaallikate (nt elekter, diisel) ja kasutusotstarvete (hooned, valgustus, lõikeseadmed, pumbad ja sõidukid) kaupa. Taotleja annab teada objekti energiatarbimisest nii kalendriaasta absoluutandmetena (kWh või MJ) kui ka tootmisspetsiifiliselt (kWh või MJ) müüdüd/toodetud ja müügivalmis materjali kuup- või ruutmeetri või tonni kohta).

Energia eritarbimise ja CO₂-heite vähendamise kava peab kirjeldama juba võetud või kavandatud meetmeid (nt olemasolevate seadmete tõhusam kasutamine, investeerimine tõhusamatesse seadmetesse, täiustatud transport ja logistika).

Peale selle võib alljärgneva eest anda kokku kuni 20 punkti:

- kuni 10 punkti proportsionaalselt selle eest, kui palju tarbitud energias (kütus ja elekter) pärineb taastuvatest allikatest (0 punkti 0 % taastuenergia kasutamise eest ja 10 punkti 100 % taastuenergia kasutamise eest);

- kuni 5 punkti taastuenergia ostmise viisi eest järgmiselt: eraisiku pakutava energiateenuse lepingutega, mille kohaselt kasutatakse objektil või selle lähisel asuvaid taastuvaid energiaallikaid (5 punkti); äriorganisatsioonilt energia ostmise lepingutega, mille kohaselt kasutatakse objektil või selle lähisel asuvaid taastuvaid energiaallikaid (5 punkti); pikaajaste äriorganisatsioonilt energia ostmise lepingutega, mille kohaselt kasutatakse võrku ühendatud või kaugemal võrgus asuvaid taastuvaid energiaallikaid ⁽²⁷⁾ (4 punkti); taastuenergia sertifikaatidega ⁽²⁸⁾ (3 punkti); taastuenergia päritolutagatiste ostmisega kogu tarbitava elektri jaoks või teenusepakkujale taastuenergia tariifi makstes ⁽²⁹⁾ (2 punkti);
- kui on ISO 14067 kohaselt analüüsitud toote CO₂-jalajälge (3 punkti) või kui selleks on kasutatud toote keskkonnanalajälje leidmise meetodi ⁽³⁰⁾ kasvuhoonegaasidest seotud osi (5 punkti).

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab betoonelementide tehase energiainventuuri vähemalt ELi ökomärgise loa andmisele eelneva 12 kuu kohta ja kohustub hoidma selle ajakohase kogu loa kehtivusaja. Energiainventuuris on eristatud eri liiki kütuste tarbimine, eraldi välja toodud taastuvkiütused või segakiütuste taastuvatest allikatest pärinev osa. Energia eritarbimise ja CO₂-eriheite vähendamise kavas peab olema määratletud vähemalt betoonelementide tehase energiatarbimise algolukord kava koostamise ajal, toodud selgelt ja koguseliselt välja eri allikad või energiatarbimisviisid ning kirjeldatud energia eritarbimise vähendamise meetmeid ja nende põhjendusi; asjaomastest tulemustest tuleb aru anda iga aasta.

Taotleja esitab kehtiva elektriostulepingu andmed ja näitab ära taastuvatest energiaallikatest pärineva elektri osakaalu ostetavas koguses. Vajaduse korral esitatakse elektri tarnija kinnitus, kus on selgelt näha i) taastuenergia osakaal tarnitavas elektris, ii) kehtiva ostulepingu laad (st eraisikuga sõlmitud energiateenusleping, äriorganisatsiooniga sõlmitud energiaostuleping, sõltumatu taastuenergiasertifikaat või taastuenergiatariif) ning iii) kas ostetav elekter pärineb objektil või selle lähisel asuvatest taastuvatest energiaallikatest.

Kui taotleja ostab taastuvate energiaallikate osakaalu suurendamiseks päritolutagatise sertifikaate, peab ta esitama dokumendid, mis kinnitavad, et päritolutunnistus on ostetud kooskõlas Euroopa energiasertifikaadisüsteemi põhimõtete ja tegevuseeskirjadega.

Kui punkte tahetakse saada CO₂-jalajälje analüüsi eest, peab taotleja esitama analüüsi koopia, mis peab olema kooskõlas standardiga ISO 14067 või toote keskkonnanalajälje leidmise meetodiga ning seda peab olema kontrollinud akrediteeritud kolmas pool. Jalajäljeanalüüs peab hõlmama kõiki hüdraulilise sideaine või alternatiivtsemendi tootmisega otseselt seotud tootmisprotsesse, lähtematerjalide tootmisajast kohapealset ja välist transportimist betoonelementide tehasesse, betoonelementide tootmist, haldusprotsesside (nt objektile olevate hoonete käitamine) heitmeid ning müüdüd toote vedu betoonelementide tehase väravasse või kohalikku transpordikeskusesse (nt raudteejaam või sadam).

5.6. Keskkonna seisukohast uuenduslik tootedisain (mittekohustuslik)

Betoonvalmistooted või kokkupressitud muda tooted, mis annavad ühe või mitme disainierisuse tõttu otsest või kaudset keskkonnakasut, saavad punkte selliste erisuste alusel.

Selle kriteeriumi alusel saab lubjapõhiste toodete puhul kuni 15 punkti ja kõigi teiste betoonvalmistoodete ja kokkupressitud muda toodete puhul 10 punkti.

⁽²⁷⁾ Nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiivi (EL) 2018/2001 (taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (uuesti sõnastatud)) (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82) artikli 15 lõikes 8.

⁽²⁸⁾ Võttes aluseks päritolugarantiid ja lisanõuete täitmise kolmandapoolse sertimise, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiivi (EL) 2018/2001 (taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (uuesti sõnastatud)) (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82) artiklis 19.

⁽²⁹⁾ Taastuvad energiaallikad avaldatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiivi (EL) 2018/2001 (taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (uuesti sõnastatud)) (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82) artikli 19 lõikele 8 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta direktiivi (EL) 2019/944 (elektrienergia siseturu ühiste normide kohta ja millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL (uuesti sõnastatud)) (ELT L 158, 14.6.2019, lk 125) I lisa punktile 5.

⁽³⁰⁾ https://eplca.jrc.ec.europa.eu/permalink/PEF_method.pdf

Kokku 10 või 15 punkti võib anda järgmiselt:

- kuni 10 punkti proportsionaalselt selle eest, kui palju betoonelemendi või betoonist põrandaplaadi, -tahvli või sillutuskivi vee läbilaskmiskiirus ületab minimaalset näitajat (400 mm/h) ja mil määral see läheneb keskkonna seisukohast parimale näitajale ($\geq 2\,000$ mm/h) (0 punkti 400 mm/h eest ja kuni 10 punkti 2 000 mm/h eest);
- kuni 10 punkti proportsionaalselt selle eest, kui palju ploki, tahvli või paneeli tühimiku suurus ületab minimaalset näitajat (20 %) ja mil määral see läheneb keskkonna seisukohast parimale näitajale (≥ 80 %) (0 punkti 20 % eest ja kuni 10 punkti ≥ 80 % eest);
- kuni 15 punkti proportsionaalselt selle eest, kui palju alla 0,45 W/m.K on ploki, tahvli või paneeli maksimaalne ülemine soojusjuhtivus ja kui lähedal see on keskkonna seisukohast parimale näitajale ($\leq 0,15$ W/m.K) (0 punkti $\geq 0,45$ W/m.K eest ja kuni 15 punkti $\leq 0,15$ W/m.K eest);
- kuni 15 punkti proportsionaalselt selle eest, kui palju alla 10 % on hüdraulilise sideaine või alternatiivsemendi sisaldus toote kogukaalus ja kui lähedal see on keskkonna seisukohast parimale näitajale (≤ 5 %) (0 punkti ≥ 10 % eest ja 15 punkti ≤ 5 % eest);
- 10 punkti sillutuskividele, milles on tühimikud, kuhu panna mulda/liiva/kruusa ja muruseemet ning mis sobivad vett läbilaskvatesse disainilahendustesse (nn murukivid/-kärjed).

Hindamine ja kontroll. Taotleja annab teada, kas see kriteerium on ELi ökomärgise taotluses käsitletava toote seisukohalt asjakohane.

Kui punkte tahetakse betoonelemendi või vett läbilaskva põrandalaadi, -tahvli või sillutuskivi vee läbilaskmiskiiruse eest, peab taotleja esitama standardi BS 7533-13, BS DD 229:1996 või sarnaste standardite kohased katseprotokollid.

Kui materjalitõhusa ploki, tahvli või paneeli kriteerium on asjakohane, peab taotleja esitama kinnituse selle kohta, kui suur on vormis protsentuaalne tühimiku koht, esitades sellised tootevormi mõõtmed, mille alusel saab arvutada toote kogumahu ja tühimiku mahu.

Kui punkte tahetakse väga hea isolatsioonivõimega toodete eest, mille soojusjuhtivus on väike, peab taotleja esitama standardi EN 12667 või sarnaste standardite kohased katseprotokollid.

Kui punkte tahetakse väikese hüdraulilise sideaine või alternatiivsemendi sisalduse eest, peab taotleja esitama konkreetse sideainesisalduse või vähemalt maksimaalse sideainesisalduse.

Kui asjakohane on murukivi kriteerium, esitab taotleja betoonivormi tehnilised joonised, pildid reaalselt paigaldatud kividest koos taimestikuga ja põhjalikud täitmise ja seemnete külvamise juhised.
